

Generationsskifte i levende live efter L 123

KANDIDATAFHANDLING 2025

AHMED ALAAELDIN ELGAMAL

AALBORG
UNIVERSITET

Titel:

Generationsskifte i levende live efter L 123

Forfatter:

Ahmed Alaaeldin Elgamal (Studienr.: 20231898)

Vejleder:

René Yssing Rasmussen

Institut:

Aalborg University Business School

Studieordning:

Cand.merc.aud.

Antal Anslag:

123.519

Afleveringsdato:

05-01-2026

Executive summary

This thesis examines the legal and fiscal framework governing intergenerational business transfers in Denmark, with a particular focus on the legislative reform introduced by L 123, adopted by the Danish Parliament on 9 April 2025. The reform fundamentally restructures the rules applicable to succession in family-owned companies by introducing three key elements: (1) a statutory right to apply a schematic valuation method, (2) a reduction of the estate and gift tax on the transfer of active businesses from 15% to 10%, and (3) an expanded access to tax succession under the Danish Source Tax Act and the Share Gains Tax Act.

The thesis applies the legal dogmatic method to identify, interpret, and systematise the applicable law, supported by statutory provisions, preparatory works, administrative guidelines, and relevant academic literature. To illustrate the practical implications of the reform, a case study of Cytex A/S, a medium-sized, family-owned Danish company, is used to demonstrate how the new rules can be applied to conduct a tax-efficient, legally compliant, and financially sustainable succession.

The analysis shows that the schematic valuation method significantly enhances predictability and legal certainty by replacing administrative discretion with objective calculation rules. When combined with the reduced gift tax rate and the possibility of tax succession, the model substantially lowers the liquidity burden typically associated with intergenerational transfers. At the same time, the reform increases documentation requirements and the professional responsibility of advisors, as compliance with the detailed calculation rules becomes decisive for obtaining the legal protection intended by the legislature.

L 123 introduces a coherent and future-oriented framework that facilitates well-planned, business-preserving successions in family-owned companies. By strengthening legal certainty, reducing liquidity pressure, and creating clearer administrative procedures, the reform enables companies such as Cytex A/S to be transferred to the next generation in a manner that safeguards both the continuity of the business and the state's long-term tax base.

Forkortelser

Forkortelse:	Betegnelse:
ABL	Aktieavancebeskatningsloven
AL	Afskrivningsloven
ÅRL	Årsregnskabsloven
BAL	Boafgiftsloven
KSL	Kildeskatteloven
LL	Ligningsloven
L 123	Lovforslag L 123
JV	Den juridiske vejledning (Skattestyrelsen)
SKM	Skatteministeriets afgørelser og offentliggørelser
SR	Skatterådet
LSR	Landsskatteretten
DCF	Discounted Cash Flow (Diskonteret pengestrøm)
A/S	Aktieselskab

Indholdsfortegnelse

Executive summary	3
Forkortelser	4
1 Indledning	7
2 Problemformulering.....	10
3 Metode	12
4 Afgrænsning	14
5 Teori.....	17
5.1 Den skematiske værdiansættelsesmetode.....	18
5.1.1 Baggrund og formål.....	18
5.1.2 Retsgrundlag og anvendelsesområde.....	19
5.1.3 Beregningsprincipper	20
5.1.4 Retsvirkning og betydning	21
5.2 Bo- og gaveafgift.....	23
5.2.1 Formål og lovgrundlag.....	23
5.2.2 Betingelser for nedsat afgift	23
5.2.3 Retsvirkninger	25
5.2.4 Overgangsregler og genoptagelse.....	25
5.3 Skattemæssig succession.....	26
5.3.1 Formål og overordnede principper	26
5.3.2 Anvendelsesområde og betingelser	26
5.3.3 Retsvirkninger	28
5.3.4 Passivpost.....	28
5.3.5 Sammenhæng med værdiansættelse og afgift.....	29
6 Planlægning af generationsskifte (Cytex A/S)	30
6.1 Indledning.....	30
6.2 Planlægningsfaser.....	32
6.3 Strukturering og forberedelse.....	32
6.4 Værdiansættelse og dokumentation	34
6.5 Valg af overdragelsesmodel.....	35
6.6 Gennemførelse og kontrol.....	35
6.7 Samlet vurdering af planlægningsmodellen	36
7 Skematiske værdiansættelse af Cytex A/S.....	37
7.1 Reguleret egenkapital	39
7.2 Merværdiindtjening (goodwill).....	42
7.3 Fastlæggelse af kapitaliseringsfaktoren.....	43
7.4 Goodwillberegning	46
7.5 Samlet skematisk værdi	47

7.6	<i>Passivpost efter succession</i>	47
7.7	<i>Samlet afgiftsberegning</i>	48
7.8	<i>Delkonklusion</i>	49
8	Overdragelsesmodeller	50
9	Følsomhedsanalyse	54
10	Konklusion	56
11	Perspektivering	58
12	Kildeliste	61

1 Indledning

Familieejede virksomheder udgør mere end 60.000 i dansk erhvervsliv og har en væsentlig betydning for beskæftigelse, hvoraf de beskæftiger mere end 850.000 medarbejdere i Danmark¹. De familieejede virksomheder spænder fra mindre ejerledede virksomheder til store koncerner med international aktivitet, men det som er fælles for dem er, at ejerrollen typisk er tæt forbundet til familien, samt de personer, der har opbygget virksomheden². En stor del af disse selskaber, vil i de kommende år, stå over for et ejerskifte mellem generationer og spørgsmålet om, hvordan ejerskiftet kan blive gennemført uden at have en negativ påvirkning af virksomhedens drift og likviditet³.

Et generationsskifte er ikke kun familieanliggende, men en juridisk og økonomisk transaktion med væsentlige skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser, som i praksis kan afgøre, om virksomheden kan forblive i familien, eller nødsaget til at sælge til tredjemand⁴. Hvis et generationsskifte bliver planlagt uhensigtsmæssigt, kan det være med til at medføre høj beskatning, væsentlig afgiftsbetaling og i sidste ende svækket likviditet i selskabet, da midler skal udloddes til afregning af købesum eller skatte/afgiftstilsvar. Dette kan blive kritisk, særligt for ejerledede selskaber, hvor man ofte ser at virksomhedens kapital ofte er bundet i driften frem for i frie midler⁵.

Regeringen har forsøgt at lette denne proces ved at ændre de skatteretlige regler, så overdragelser inden for familien, nære medarbejdere eller tidligere ejer, kan ske på mere fordelagtig, forudsigelige og retssikkert vilkår.

Med lovforslag L 123 (2024/25), som blev vedtaget den 9. april 2025, blev der indført tre fundamentale elementer:

1. et retskrav på anvendelse af den skematiske værdiansættelsesmetode,
2. en nedsættelse af bo- og gaveafgiften fra 15 % til 10 %, og

¹ Vækst i Generationer: ”Familieejerskab sikrer vækst og arbejdspladser i hele Danmark”, Vækst i Generationer, september, sidst tilgået 20. oktober 2025, Tilgængelig på: <https://igenerationer.dk/fakta/familieejerskab-sikrer-vaekst-arbejdspladser-hele-danmark-0>

² <https://www.em.dk/aktuelt/nyheder/2024/jun/regeringen-saetter-retningen-for-fremtidens-erhvervsliv->

³ Dansk Industri: ”Kom godt i gang med ejerskiftet – før det er for sent”, DI Produktion, august 2025, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: <https://www.danskindustri.dk/brancher/di-produktion/nyheder/Udsendelser/2025/august/kom-godt-i-gang-med-ejerskiftet--for-det-er-for-sent/>

⁴ BDO Danmark: ”Generationsskifte”, BDO Family Business, 2024, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: <https://www.bdo.dk/da-dk/services-1/skat/family-business/generationsskifte>

⁵ BDO Danmark: ”Generationsskifte”, BDO Family Business, 2024, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: <https://www.bdo.dk/da-dk/services-1/skat/family-business/generationsskifte>

3. en udvidelse af adgangen til skattemæssig succession⁶.

Den skematiske værdiansættelsesmetode giver mulighed for at fastsætte værdien af virksomheder på baggrund af en reguleret egenkapital og merværdiindtjening, hvilket er med til at kunne sikre et objektivt og en mere ensrettet beregningsgrundlag⁷. Samtidig fastslås det i lovbemærkningerne, at parterne har et retskrav på at anvende metoden, med den forudsætning om at de objektive betingelser er opfyldt, hvoraf Skattestyrelsen ikke vil kunne tilsidesætte værdien, hvis den bliver beregnet og dokumenteret korrekt⁸.

Den nedsatte bo- og gaveafgift gælder for overdragelser af aktive erhvervsvirksomheder mellem nærtstående familiemedlemmer, når ejerskabet vil bevares i mindst tre år efter overdragelsen, og virksomheden ikke primært består af passive kapitalanbringelser⁹. Formålet med afgiftsnedsættelsen er at reducere den likviditetsmæssige belastning ved generationsskifte for at kunne fremme overdragelser i levende live¹⁰.

Endelig muliggør reglerne om skattemæssig succession, jf. kildeskatteloven §§ 33 C–D og aktieavancebeskatningsloven § 34, at virksomheden vil kunne overdrages uden umiddelbar avancebeskatning. Erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, og beskatningen vil blive udskudt, indtil virksomheden eller aktierne senere afstås.

De tre reformelementer, skematisk værdiansættelse, nedsat afgiftssats og succession, udgør sammenlagt et samlet regelsæt, der er udarbejdet til at lette generationsskifte i levende live og samtidig styrke virksomhedens kapitalgrundlag og retssikkerhed¹¹.

⁶ Folketinget: “Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123)”, FT 2024/25, tillæg B, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/20241_1123_betaenkning.htm

⁷ EY: “Ny skematisk værdiansættelsesmodel til generationsskifte”, EY Tax Insights, 2025, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ey.com/da_dk/insights/tax/ny-skematisk-vaerdiansaettelsesmodel-til-generationsskifte

⁸ BDO Danmark: “Generationsskifte”, BDO Family Business, 2024, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: <https://www.bdo.dk/da-dk/services-1/skat/family-business/generationsskifte>

⁹ Folketinget: “Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123)”, FT 2024/25, tillæg B, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/20241_1123_betaenkning.htm

¹⁰ Folketinget: “Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123)”, FT 2024/25, tillæg B, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/20241_1123_betaenkning.htm

¹¹ Folketinget: “Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123)”, FT 2024/25, tillæg B, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/20241_1123_betaenkning.htm

Afhandlingens primære fokus er at undersøge den skattemæssige stilling ved generationsskifte af familieejede selskaber i levende live. Desuden analyseres de planlægningsmæssige forudsætninger for at gennemføre et sådant generationsskifte.

Fokus er på overdragelser, hvor ejerskabet sker som gave eller som en kombination af gave og køb, og hvor der anvendes succession samt den skematiske værdiansættelsesmetode ved afgiftsberegningen.

2 Problemformulering

Et generationsskifte i levende live kan være en kompliceret bestanddel inden for dansk skatteret. Processen kræver ikke alene en korrekt juridisk og økonomisk håndtering, men også en planlægning, der er med til at sikre virksomhedens fortsatte drift og en skattemæssigt holdbare stilling for både overdrager og erhverver. Et vellykket generationsskifte forudsætter derfor, at de skattemæssige regler bliver anvendt nøjagtigt således at overdragelsen ikke kommer til at underminere virksomhedens kapitalgrundlag eller kommer til at skabe unødige likviditetsmæssige udfordringer i det overtagne selskab.

Med lovforslag L 123 (2024/25), der trådte i kraft den 9. april 2025, har lovgiver fået etableret et samlet regelsæt, som vil komme til at regulere værdiansættelse, afgiftsberegning og succession ved overdragelse af de familieejede selskaber. Regelsættet kommer til at bestå af tre hovedelementer:

1. Den skematiske værdiansættelsesmetode, som fastsætter et objektivt grundlag for værdiansættelsen.
2. Den nedsatte bo- og gaveafgift på 10 % ved overdragelse af aktive virksomheder til nærtstående.
3. Reglerne om skattemæssig succession, som vil gøre det muligt at kunne gennemføre overdragelsen uden samtidig avancebeskatning.

Samlet set skaber disse elementer en ramme, som gør det muligt at gennemføre et generationsskifte på en juridisk forudsigelig og likviditetsmæssigt holdbar måde.

Denne afhandling har til formål at kunne analysere, hvordan et generationsskifte i levende live kan planlægges og gennemføres inden for disse regler, med et særligt fokus på samspillet mellem værdiansættelse, afgift og succession. Analysen kommer til at tage udgangspunkt i Cytex A/S, som er en typisk familieejet virksomhed, hvor ejerskabet ønskes at blive bevaret internt i familien, og hvor overdragelsen skal ske i overensstemmelse med lovgivningens krav og intentioner. Casen kommer til at fungere som et eksempel på, hvordan de nye regler kan anvendes i praksis.

Problemformuleringen for afhandlingen er:

Hvordan kan et generationsskifte i Cytex A/S struktureres og gennemføres i levende live under de nye regler i L 123 (2024/25) og hvordan påvirker samspillet mellem den skematiske værdiansættelsesmetode, den nedsatte bo- og gaveafgift samt skattemæssig succession den økonomiske og retlige udformning af overdragelsen?

Underspørgsmål:

1. Hvordan anvendes den skematiske værdiansættelsesmetode ved generationsskifte, og hvilke beregningsmæssige og dokumentationsmæssige krav skal opfyldes for, at metoden kan anvendes retligt bindende?
2. Hvordan påvirker nedsættelsen af bo- og gaveafgiften til 10 % den samlede afgiftsbelastning ved gavebaseret overdragelse mellem nærtstående og hvilke betingelser skal være opfyldt for at anvende satsen i BAL § 23 a, stk. 4?
3. Under hvilke betingelser kan skattemæssig succession anvendes ved overdragelse af aktier i levende live, og hvilke skattemæssige konsekvenser har det for overdrager og erhverver?
4. Hvordan kan planlægningen af et generationsskifte struktureres, herunder eventuel forudgående omstrukturering, så overdragelsen gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og på skattemæssigt optimale vilkår?
5. Hvordan kan samspillet mellem værdiansættelse, afgift og succession anvendes strategisk i planlægningsfasen for at sikre en retssikkerhed og økonomisk holdbar gennemførelse af generationsskifte i levende live?

3 Metode

Dette speciale anvender den retsdogmatiske metode til at fastlægge, systematisere og analysere de gældende regler for generationsskifte i levende live. Den retsdogmatiske metode bygger på, at fremstillingen tager udgangspunkt i retslige kilder og gengiver disse præcist¹².

Den retsdogmatiske metode indebærer, at analysen tager udgangspunkt i de primære retskilder. Lovgivning og forarbejder udgør det centrale grundlag for fastlæggelsen af retsstillingen, mens retspraksis og administrativ praksis anvendes som fortolkningsbidrag. Hvor der findes utrykte afgørelser, behandles disse som sekundære kilder og angives udtrykkeligt som sådanne¹³.

I overensstemmelse med kravet om kontrolmulighed præsenteres alle henvisninger entydigt og med de nødvendige oplysninger til, at læseren kan efterprøve det retlige grundlag¹⁴. Dette gælder både for lovhenvisninger, forarbejder, SKM-meddelelser, afgørelser og litteratur. Specialet følger samtidig kravet om præcision, således så henvisninger indeholder præcise styk, nr., punkter eller sidetal, når disse elementer bærer argumentationen¹⁵.

Specialet inddrager relevante forarbejder til Lovforslag L 123, herunder lovforslag nr. L 123 af 13. marts 2024 samt bemærkningerne i tillæg A til Folketingstidende¹⁶. Lovgivers intentioner tillægges betydelig vægt, da reformen bygger på et udtalt ønske om at skabe et mere forudsigeligt og administrativt enkelt værdiansættelsessystem samt at understøtte glidende og forretningsmæssigt begrundede generationsskifter¹⁷.

Administrativ praksis fra Skattestyrelsen og Skatterådet spiller en vigtig rolle, særligt i relation til værdiansættelsen af unoterede aktier, forståelsen af boafgiftslovens § 12 a og betingelserne for succession efter aktieavancebeskatningslovens § 34. Specialet inddrager derfor centrale SKM-afgørelser, som belyser anvendelsen af værdiansættelsesprincipper i praksis.

¹² Lars Henrik Gam Madsen, Retsdogmatisk forskning, 2025, afsnit 1 og 2.

¹³ Lars Henrik Gam Madsen, Retsdogmatisk forskning, 2025, afsnit 2.2

¹⁴ Lars Henrik Gam Madsen, Retsdogmatisk forskning, 2025, afsnit 3.1

¹⁵ Lars Henrik Gam Madsen, Retsdogmatisk forskning, 2025, afsnit 3.1.1

¹⁶ Folketinget: "Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123)", FT 2024/25, tillæg B, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/2024/lovforslag/1123/2024_1123_betaenkning.htm

¹⁷ Folketinget: "Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123)", FT 2024/25, tillæg B, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/2024/lovforslag/1123/2024_1123_betaenkning.htm

Metoden indebærer desuden en systematisk behandling af litteraturen. Der henvises løbende til relevant faglitteratur, herunder fremstillinger i skatteret, værdiansættelse og selskabsret. Hvor der hersker uenighed i teorien, gengives begge synspunkter loyalt og med præcise henvisninger, så relevante forskningsbidrag ikke undertrykkes¹⁸.

Specialet afgrænser sig til levende live overdragelser. Dødsboskifter, boopgørelser og dødsbospecifikke værdiansættelsesprincipper behandles kun i det omfang, de har direkte betydning for forståelsen af L 123. Denne afgrænsning følger både boafgiftslovens systematik og lovbemærkningerne til L 123, hvor lovgiver sonderer skarpt mellem levende og dødsfaldsmæssige overdragelser¹⁹.

Endelig anvendes konkrete beregninger for at vise, hvordan den skematiske værdiansættelse efter boafgiftslovens § 12 a gennemføres i praksis. Beregningen af kapitaliseringsfaktoren bygger på de officielle tabeller fra Skattestyrelsen.

¹⁸ Lars Henrik Gam Madsen, Retsdogmatisk forskning, 2025, afsnit 3.2

¹⁹ Folketinget: "Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123)", FT 2024/25, tillæg B, sidst tilgået 20. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/20241_1123_betaenkning.htm

4 Afgrænsning

Denne afhandling afgrænser sig til en analyse af de skatteretlige og planlægningsmæssige forhold ved generationsskifte i levende live i familieejede kapitalselskaber. Fokus er specifikt rettet mod overdragelser, der gennemføres som gaver eller som delvist vederlagsfri dispositioner, hvor reglerne om skattemæssig succession efter kildeskattelovens §§ 33 C–D og aktieavancebeskatningslovens § 34 finder anvendelse. Afhandlingen behandler derimod ikke fuldt vederlagsbaserede transaktioner, generationsskifte ved dødsfald eller situationer, hvor succession ikke kan gennemføres som følge af ejerforhold, virksomhedstype eller strukturelle begrænsninger.

Arveretlige spørgsmål, dødsbobehandling og boafgift ved dødsfald behandles heller ikke indgående. Disse regelsæt inddrages alene i det omfang, de er nødvendige for at belyse boafgiftslovens systematik og dens sammenhæng med gaveafgift og succession. Tilsvarende afgrænses analysen fra civil- og selskabsretlige problemstillinger såsom kapitalkrav, vedtægtsfortolkning, generalforsamlingsbeslutninger, ledelsesstruktur, ejeraftaler og familieretlige hensyn, da disse forhold ikke er afgørende for den skatteretlige vurdering, der er genstand for dette speciale.

Afhandlingen baserer sig på den retstilstand, der følger af Lovforslag L 123, som trådte i kraft den 9. april 2025. Det bemærkes dog, at centrale dele af reformen, herunder den nedsatte bo- og gaveafgift ved overdragelse af aktive erhvervsvirksomheder, har virkning for gaver ydet fra og med 1. oktober 2024. Afhandlingen anvender derfor reformens materielle regler i det omfang, de efter deres overgangsbestemmelser kan finde anvendelse på dispositioner foretaget efter denne dato. Der foretages ikke en historisk gennemgang af udviklingen på området. Tidligere regler og administrativ praksis inddrages alene perifert, hvor det bidrager til forståelsen af lovgivers intentioner med reformen. Afhandlingen inddrager heller ikke et retspolitisk eller komparativt perspektiv, og der foretages således ingen analyse af alternative udenlandske modeller eller EU-retslige implikationer. Fokus er udelukkende på den gældende danske ret.

Ligeledes udgør afhandlingen ikke en fuld økonomisk værdiansættelsesteori. Den skematiske værdiansættelsesmodel efter BAL § 12 a behandles ud fra dens retlige indhold og praktiske anvendelse, men der vil ikke blive foretaget en bredere diskussion af andre værdiansættelsesmetoder som DCF-modeller, multipelanalyser eller markedsbaserede modeller, da disse efter L 123 ikke kan anvendes som primære metoder. Økonomiske overvejelser om kapitalstruktur, afkastkrav, volatilitet og risiko falder

tilsvarende uden for afhandlingens formål, og der gennemføres alene de beregninger, som følger af BAL § 12 a og L 123.

Afhandlingen behandler heller ikke en uddybende analyse af rådgiveransvar, revisionsfaglige standarder eller dokumentationskrav. Dokumentationskrav omtales alene i skatteretlig forstand og udelukkende i det omfang, de er relevante for vurderingen af retssikkerhed og kontrol. Revisions- og erstatningsretlige problemstillinger falder derfor uden for den retsdogmatiske ramme.

Casen Cytex A/S anvendes som et illustrativt eksempel og ikke som et empirisk grundlag. Casen har til formål at konkretisere de skatteretlige problemstillinger og vise, hvordan reglerne anvendes i praksis i en typisk mindre eller mellemstor familieejet virksomhed. Der foretages således ingen statistisk generalisering, ligesom der ikke indgår interviewdata, observationer eller regnskabsmæssige analyser ud over de beregninger, der er nødvendige for at illustrere reguleret egenkapital, kapitaliseret merindtjening og afgiftsgrundlaget.

Ved opgørelsen af passivposten efter KSL § 33 D forudsætter beregningen kendskab til aktiernes skattemæssige anskaffelsessum og den avance, som erhververen succederer i. Da disse oplysninger ikke fremgår af offentligt tilgængelige kilder, og der ikke er adgang til Cytex A/S' skattehæfter eller interne skattemæssige opgørelser, er passivposten i denne afhandling baseret på et skøn. Generelt vil der blive anvendt alternative opgørelser til den skematiske værdiansættelse, grundet begrænset adgang til oplysninger.

Den krævede værdi for fast ejendom (handelsværdi, dagsværdi i årsrapport eller særlig offentlig ejendomsvurdering) foreligger ikke i de tilgængelige oplysninger, hvorfor beregning i denne afhandling ikke anses som fuldt dokumenteret i den forstand, der forudsættes for retskravsbeskyttelse. Afhandlingen gennemfører derfor opgørelsen som metodeillustration og angiver samtidigt, at en faktisk anvendelse i praksis forudsætter indhentelse af relevant vurderingsgrundlag og tilhørende bilag som led i gaveanmeldelsen.

Endelig afgrænses afhandlingen fra at behandle omstruktureringer som spaltning, fusion, skattefri virksomhedsomdannelse eller etablering af holdingselskaber, medmindre disse kort vil blive berørt i planlægningsfasen som nødvendige retlige forudsætninger. Alternative generationsskiftestrukturer såsom fonde, fremtidsfuldmagter, gavespaltning eller medarbejdermodeller inddrages ikke, da fokus er de standardiserede modeller for generationsskifte i levende live. Afhandlingen omfatter endelig ikke analyser

af misbrugsproblemer, skatteundgåelsesmodeller eller kunstige arrangementer. Alene dispositioner, der hviler på realitetsgrundsætningen og har et legitimt erhvervsmæssigt formål, behandles.

5 Teori

Dette kapitel vil gennemgå de tre centrale elementer i L 123-reformen, som sammen udgør det retlige fundament for et generationsskifte i levende live:

1. Den skematiske værdiansættelsesmetode.
2. Den nedsatte bo- og gaveafgift.
3. Reglerne om skattemæssig succession.

Formålet dette kapitel er at vi etablerer os et teoretisk grundlag, der danner grundlag for den efterfølgende analyse af Cytex A/S.

Lovforslag L 123 (2024/25) blev fremsat som led i regeringens ambition om at kunne skabe et mere retssikkert og forudsigelige rammer for gennemførelse af et generationsskifte i familieejede virksomheder. Af de almindelige bemærkninger fremgår det, at lovgiver fandt den tidligere retstilstand utilstrækkelig, idet værdiansættelsen af unoterede selskaber i høj grad beroede på skøn, hvilket var med til at øge risikoen for konflikter, samt reducerede forudsigeligheden for både skatteydere og myndigheder²⁰.

”54 modtagne sager, hvor Skattestyrelsen har foretaget en ændring af selve værdiansættelsen af selskabet. Dermed har Skattestyrelsen foretaget ændringer i 8 pct. af de afgjorte sager. Af de 54 sager, hvor Skattestyrelsen har foretaget en ændring af værdiansættelsen, har der i 21 af tilfældene været tale om uenighed i forhold til metodevalg. Det fremgår af rapporten, at i 31 konkrete generationsskiftesager, der er modtaget i perioden fra den 1. juli 2018 til den 5. september 2019, udgjorde afvigelsen i forhold til handelsværdien -67 pct. ved vægtet gennemsnit og -32 pct. ved uvægtet gennemsnit. Forskellen mellem vægtet og uvægtet gennemsnit viser, at større virksomheder i højere grad undervurderes, når hjælpereglerne anvendes. Det bemærkes endeligt, at ændringerne er relativt store i de tilfælde, hvor der har været uenighed om metode, og hvor Skattestyrelsen har valgt at anvende DCF som metode til at værdiansætte selskabet²¹”

²⁰ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), alm. Bemærkninger sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/l-123-forslag-til-lov-om-aendring-af-boafgiftsloven-aktieavancebeskatningsloven-og-forskellige-andre-love>

²¹ Skatteministeriet, Ekspertgruppen om værdiansættelse ved generationsskifte, rapport af 17. november 2021, afsnit 4.5 “Sager om bo- og gaveafgift af unoterede virksomheder hos Skattestyrelsen”, sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://www.ft.dk/samling/20211/almindel/sau/bilag/42/2480903.pdf>

Et væsentligt retspolitisk hensyn var ønsket om at styrke retssikkerheden gennem indførelsen af et retskrav til at anvende den skematiske værdiansættelsesmetode²². Samtidig ønskede lovgiver at understøtte overdragelser i levende live for at sikre en kontinuitet i familieejede virksomheder, samt undgå at ejere måtte sælge til tredjemand som følge af pres i likviditeten²³. Lovbemærkningerne er også med til at understrege et samfundsøkonomisk hensyn, idet sunde og veldrevne familievirksomheder udgør en betydelig del af det danske erhvervsliv²⁴.

Endelig fremhævede lovgiver også et ønske om lempelse af administrativt arbejde. Den skematiske værdiansættelses model er nemlig med til at reducere behovet for den individuelle vurdering og mindsker dermed risikoen for efterfølgende konflikt med myndighederne.

Samlet set er L 123 med til at afspejle en politisk og juridisk sammenspil mellem retssikkerhed, lighed i afgiftsbelastningen, samfundsøkonomisk stabilitet og et ønske om at kunne styrke rammerne for familieejede virksomheder.

5.1 Den skematiske værdiansættelsesmetode

5.1.1 Baggrund og formål

Den skematiske værdiansættelsesmetode blev forankret i BAL § 12 a, indført gennem Lovforslaget L 123, som blev vedtaget den 9. april 2025 og er gældende for overdragelser fra 1. oktober 2024. Formålet var at kunne etablere et objektivt, forudsigeligt og ensartet system for værdiansættelse i forbindelse med generationsskifte. Før reformen beroede værdiansættelser af unoterede selskaber i vidt omfang på den individuelle skøn, hvilket var med til at skabe betydelig uforudsigelighed og risiko for tvister mellem skatteyder og Skattestyrelsen. Med reformen ønskede lovgiver at fjerne den usikkerhed ved at give

²² Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse og nedsættelse af bo- og gaveafgiftssats (12.09.2024), s. 1–2. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-retskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

²³ Dansk Erhverv (2025): “Nu bliver generationsskifte lettere – det betyder alt for vores familieejede virksomheder”. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2025/april/nu-bliver-generationsskifte-lettere-det-betyder-alt-for-vores-familie/>

²⁴ FSR – Danske Revisorer (2025): “Bedre generationsskiftevilkaar for familieejede virksomheder”. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://www.fsr.dk/bedre-generationsskiftevilkaar-for-familieejede-virksomheder>

parterne et retskrav på at anvende en standardiseret model, så længe beregningen blev udført og dokumenteret i overensstemmelse med Skatteministeriets retningslinjer²⁵.

Tilstrækkelig dokumentation, omfatter dog mere end at kunne fremsende årsregnskabet. Det indebærer, at alle reguleringer til egenkapitalen skal kunne valideres gennem eksterne bilag og tilstrækkelige forklaringer, som værdireguleringer af fast ejendom der skal kunne understøttes af vurderingsrapporter, immaterielle aktiver der skal inkluderes, med et indtjeningspotentiale som kan dokumenteres gennem f.eks. kontrakter, derudover skal udskudt skat samt hensættelser kunne dokumenteres med opgørelser, der viser deres faktiske økonomiske betydning for selskabet²⁶.

Dette formål understøttes allerede af den nuværende praksis, der foreligger efter reformen. I det bindende svar SKM2025.628.SR blev værdiansættelsen tilsidesat, fordi selskabet anvendte bogført værdi på ejendomme i stedet for handelsværdi²⁷.

5.1.2 Retsgrundlag og anvendelsesområde

Den skematiske værdiansættelsesmetode, blev indført ved L 123 (2024/25). Bestemmelsen er med til at kunne give parterne et retskrav på at anvende metoden, hvis de materielle betingelser er opfyldt, som at der skal være en overdragelse mellem nærtstående, hvor der skal betales bo- eller gaveafgift, og hvor virksomheden udgør en aktiv erhvervsvirksomhed. Kravet om aktiv virksomhed betegner, at selskabet skal have udøvet en reel økonomisk aktivitet og bære en driftsmæssig risiko. Passiv kapitalanbringelse, herunder passiv udlejning af ejendomme, falder uden for ordningen, medmindre der foreligger dokumentation for reel driftsaktivitet, ved at aktiviteten ikke er udført af eksterne administrationsselskaber²⁸.

²⁵ Skatteministeriet, Lovforslag L 123 (2024/25): Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love, bemærkninger §§ 1–3. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

²⁶ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse og nedsættelse af bo- og gaveafgiftssats (12.09.2024), s. 1–2. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-retskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

²⁷ SKM2025.628.SR: Generationsskifte – succession – nedsat afgift – skematisk værdiansættelse – nedslag for skatteforpligtelse. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459785>

²⁸ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse (2024), s. 4–6. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-retskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

I SKM2025.628.SR blev kravet om aktiv virksomhed opfyldt, da koncernens drift var tilstrækkeligt dokumenteret, hvilket kan understrege, at vurderingen baseres på konkret erhvervmæssig aktivitet²⁹.

Derudover kan metoden kun anvendes, når værdien kan blive opgjort på grundlag af et årsregnskab, som er udarbejdet efter årsregnskabsloven og have en revisionspåtegning. Interne perioderegnskaber eller skatteregnskaber kan derfor ikke benyttes³⁰.

5.1.3 Beregningsprincipper

Den skematiske værdiansættelse består af tre elementer, der tilsammen udtrykker virksomhedens økonomiske situation, nemlig reguleret egenkapital, et tillæg for kapitaliseret merindtjening samt øvrige nødvendige justeringer, som gennemgås nedenfor.

Som udgangspunkt tager værdiansættelsen afsæt i egenkapitalen i det senest godkendte årsregnskab, som reguleres for at afspejle virksomhedens reelle værdi. Regnskabsmæssige værdier, der ikke anses for retvisende, korrigeres, hvilket f.eks. kan vedrøre fast ejendom, der reguleres til handelsværdi, hvis den er bogført til kostpris. Dokumentation som er et krav skal bestå af eksterne vurderingsrapporter til værdiansættelsen af ejendommen. Immaterielle aktiver skal medregnes, hvor der foreligger et dokumenteret indtjeningspotentiale, hvilket kræver licensaftaler eller kontrakter, eller anden analyse der fremviser det forventede cash flow. Udskudt skat og hensættelser skal reguleres, så deres værdi er med til at afspejle den faktiske økonomiske fordel eller forpligtelse ved overdragelsestidspunktet³¹.

Eventuelle koncerninterne lån, finansielle aktiver eller ikke-driftsrelevante poster skal fjernes i overensstemmelse med dokumentationsnotatet. Dette følger også praktisk af SKM2025.628.SR, hvor interne poster blev gennemgået grundigt for at sikre, at kun driftsrelaterede elementer indgik i beregningsgrundlaget³².

Tillægget for merværdiindtjening har til formål at udtrykke virksomhedens evne til at skabe overskud ud over den bogførte egenkapital. Dette sker ved fastsættelsen af det normaliserede resultat, som

²⁹ SKM2025.628.SR: Generationsskifte – succession – nedsat afgift – skematisk værdiansættelse – nedslag for skatteforpligtelse. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459785>

³⁰ Juridisk Vejledning, afsnit C.J.3.3.1, om regnskabsgrundlaget. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458753>

³¹ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse (2024), sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-retskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftsats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

³² SKM2025.628.SR: Generationsskifte – succession – nedsat afgift – skematisk værdiansættelse – nedslag for skatteforpligtelse. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459785>

kapitaliseres med en fast faktor og dermed fungerer som et ensartet udtryk for goodwill. Det er dog væsentligt at bemærke, at modellen ikke indregner fremtidige vækstforventninger eller immaterielle faktorer, som normalt ville indgå i en markedsbaseret værdiansættelse³³.

De bestemte beregningsprincipper og kapitaliseringsfaktorer bliver fastlagt af Skatteministeriet og offentliggøres som bilag til lovgivningen. De detaljerede beregningsmodeller af Skattestyrelsens Juridiske Vejledning, hvor metoden for opgørelse af den kapitaliserede merindtjening, herunder vægtning af de historiske normaliserede resultater og anvendelsen af kapitaliseringsfaktoren, bliver beskrevet trin for trin³⁴. Ifølge dokumentationsnotatet skal beregningen også kunne dokumenteres skriftligt, og materialet skal opbevares som en del af gaveanmeldelsen³⁵.

5.1.4 Retsvirkning og betydning

Det centrale ved modellen er, at Skattestyrelsen bliver forpligtet til at acceptere den beregnede værdi, hvis beregningen har fulgt lovens bestemmelser, samt at dokumentationen er tilstrækkelig. Myndighederne kan derfor kun tilsidesætte beregningen ved væsentlige fejl, manglende form for dokumentation eller ved anvendelse af forkerte beregningsprincipper³⁶. Retsvirkningen betegner derfor, at parterne kan få en høj grad af retssikkerhed, fordi afgiftsgrundlaget ikke kan blive ændret efterfølgende, så længe beregningsgrundlaget kan efterregnes³⁷. Dette er med til at reducere risikoen for efterfølgende korrektioner og konflikter, samt med til at øge forudsigeligheden og retssikkerheden for både virksomhedsejere og rådgivere, hvilket var et af de centrale formål med den nye reform³⁸.

³³ EY: "Ny skematisk værdiansættelsesmodel til generationsskifte" (2024). sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://www.ey.com/da_dk/insights/tax/ny-skematisk-vaerdiansaettelsesmodel-til-generationsskifte

³⁴ Skattestyrelsen: Juridisk Vejledning C.J.3.3.2.2 – Opgørelse af den kapitaliserede merindtjening. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458756>

³⁵ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse (2024), sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-etskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftsats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

³⁶ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse (2024), sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-etskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftsats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

³⁷ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse (2024), sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-etskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftsats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

³⁸ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), alm. bemærkninger, pkt. 1–2. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/l-123-forslag-til-lov-om-aendring-af-boafgiftsloven-aktieavancebeskatningsloven-og-forskellige-andre-love>

SKM2025.628.SR viser dog, at retskravet kun gælder, når alle beregningsprincipper og dokumentationskrav er overholdt. Hvis dokumentationen er mangelfuld, kan Skattestyrelsen tilsidesætte resultatet, hvilket understreger reformens fokus på karakteren af materialet³⁹.

³⁹ SKM2025.628.SR: Generationsskifte – succession – nedsat afgift – skematisk værdiansættelse – nedslag for skatteforpligtelse. sidst tilgået 30. oktober 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459785>

5.2 Bo- og gaveafgift

5.2.1 Formål og lovgrundlag

Reglerne om bo- og gaveafgift er med til at spille en central rolle ved generationsskifte af familieejede virksomheder, idet afgiften udgør en væsentlig del af den samlede økonomiske belastning for modtageren.

Med Lovforslag L 123 (2024/25) blev der indført en nedsættelse af bo- og gaveafgiften ved overdragelse af aktive erhvervsvirksomheder fra 15 % til 10 %. Formålet med dette var at lette generationsskifte inden for familien og samtidig øge incitamentet til, at gennemføre et ejerskifte i levende live⁴⁰.

Lovændringen trådte i kraft den 1. oktober 2024 og omfatter overdragelser, der sker som gave, arv eller delvist vederlagsfri handel, når overdragelsen opfylder de lovbestemte betingelser. Satsen fremgår nu af boafgiftsloven § 23 a, stk. 4, som er indsat ved L 123. Lovbemærkningerne er med til at præcisere, at satsnedsættelsen kun finder anvendelse, hvis der er tale om overdragelse af en aktiv erhvervsvirksomhed, og hvis modtageren hører under den relevante personkreds⁴¹.

5.2.2 Betingelser for nedsat afgift

For at kunne tage brug af den nedsatte afgiftssats på 10 % skal en række betingelser være opfyldt. Disse betingelser er fastlagt i boafgiftsloven §§ 12 a og 23 samt uddybet i lovbemærkningerne til L 123 (2024/25):

1. Aktiv erhvervsvirksomhed:

Den overdragne virksomhed skal udgøre en aktiv erhvervsvirksomhed. Dette er karakteriseret ved, at selskabet ikke må være en såkaldt “pengetank”, hvor mere end 50 % af aktiverne består af finansielle aktiver, værdipapirer eller udlejning af passiv karakter jf. ABL § 34, stk. 6. Denne afgrænsning er blevet fastlagt for at kunne forhindre, at investerings- og kapitalforvaltningsselskaber opnår afgiftsfordelen, som ikke er tiltænkt disse typer af

⁴⁰ Skatteministeriet, Lovforslag L 123 (2024/25): Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love, alm. bemærkninger, pkt. 1–2. sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

⁴¹ Boafgiftsloven § 23, stk. 1, litra a, jf. L 123 (2024/25). sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: <https://www.retsinformation.dk>

virksomheder. I SKM2024.364.VLR fastslog Landsretten, at vurderingen af, om en virksomhed udgør en aktiv erhvervsvirksomhed, beror på en konkret helhedsvurdering af aktivitetens omfang og risiko. Dommen præciserer, at passiv kapitalanbringelse efter pengetankreglen typisk foreligger, når mere end 50 % af aktiverne består af finansielle eller udlejningsmæssige aktiver uden reel drift⁴².

2. Modtagerkreds:

Den nedsatte afgift kan kun anvendes, når overdragelsen sker til nærtstående, som defineret i boafgiftsloven § 22. Det omfatter ægtefælle, samlever, børn, børnebørn, forældre, stedbørn m.fl. Med vedtagelsen af lov nr. 369 af 9. april 2025 (Lovforslag L 123 (2024/25)) og efterfølgende politiske aftaler er der dog lagt op til en gradvis udvidelse af kredsen af nærtstående. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget foreslås det, at søskende og disses efterkommere fremover også sidestilles med børn og børnebørn, så også disse kan gennemføre.

3. Ejertid efter overdragelsen:

Modtageren skal beholde ejerskabet i mindst tre år efter overdragelsen. Hvis virksomheden sælges, omstruktureres eller ophører inden for denne periode, kan Skattestyrelsen kræve, at afgiften genberegnes efter den almindelige sats på 15 %⁴³. Praksis viser også, at manglende opfyldelse af vilkår efterfølgende kan medføre afgiftsmæssige konsekvenser. I SKM2024.345.SKTST understregede Skattestyrelsen, at betingelser som ejertid, overdragelsesvilkår og eventuelle omstruktureringer efter overdragelsen indgår i vurderingen af, om afgiften skal genberegnes⁴⁴.

4. Sammenhæng med succession:

Nedsættelsen kan kun anvendes, hvis overdragelsen også opfylder betingelserne for skattemæssig succession. Hvis overdragelsen ikke kvalificerer til succession, fx fordi virksomheden ikke udgør aktiv erhvervsvirksomhed, bortfalder retten til den lave sats⁴⁵.

⁴² SKM2024.364.VLR, sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: info.skat.dk/?oid=2444711

⁴³ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), bemærkninger til § 12 a, stk. 4 – værnsregel om ejertid, sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

⁴⁴ SKM2024.345.SKTST, sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: info.skat.dk/?oid=2444710

⁴⁵ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), bemærkninger § 2; Boafgiftsloven § 12 a, stk. 5, sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

5.2.3 Retsvirkninger

Når betingelserne er blevet opfyldt, kan en overdragelsen ske mod betaling af en bo- eller gaveafgift på 10 %. Afgiften beregnes af den værdi, som fastsættes efter den skematiske værdiansættelsesmetode, jf. boafgiftsloven § 12 a. da parterne har retskrav på at anvende den skematiske metode, bliver afgiftsgrundlaget dermed objektivt fastsat, hvor Skattestyrelsen ikke kan forhøje værdien, så længe beregningen er udført korrekt og dokumenteret⁴⁶.

Samspillet mellem afgiftsnedsættelsen, samt den skematiske værdiansættelse, er med til at skabe et mere forudsigeligt og kontrollerbart grundlag for planlægningen af generationsskifte. Virksomhederne kommer herved til at opnå større sikkerhed for, at de økonomiske påvirkninger kan blive beregnet mere nøjagtigt, inden overdragelsen gennemføres. Som anført i Skatteministeriets dokumentationsnotat er dette netop et af reformens hovedformål at skabe forudsigelighed og retssikkerhed ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder⁴⁷.

5.2.4 Overgangsregler og genoptagelse

Lovændringen indeholder overgangsbestemmelser, der giver mulighed for genoptagelse af afgiftsberegningen for overdragelser, som fandt sted efter 1. oktober 2024, men før vedtagelsen af loven den 9. april 2025. Parterne kan derfor anmode Skattestyrelsen om genoptagelse, hvis overdragelsen opfylder de materielle betingelser for den nedsatte afgift. Anmodning skulle indsendes senest 1. september 2025⁴⁸.

⁴⁶ Boafgiftsloven § 27 a, stk. 2; Skattestyrelsen, Den juridiske vejledning 2024, afsnit C.J.3.3.1. sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458753&vid=0>

⁴⁷ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse og nedsættelse af bo- og gaveafgiftssats (12.09.2024), s. 1–3. sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-retskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

⁴⁸ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), § 8 – ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. sidst tilgået 3. november 2025, tilgængelig på: https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

5.3 Skattemæssig succession

5.3.1 Formål og overordnede principper

Skattemæssig succession er et centralt redskab ved gennemførelse af generationsskifte af familieejede virksomheder, da den giver muligheden for at overdrage virksomheden uden en reel avancebeskatning hos overdrageren. Reglerne har nemlig til formål at kunne lette ejerskifte, bevare virksomhedens kapitalgrundlag og dermed sikre, at beskatningen først opstår, når den nye ejer faktisk realiserer den latente gevinst⁴⁹.

Successionsreglerne er reguleret i kildeskatteloven §§ 33 C–D og aktieavancebeskatningsloven § 34, samt uddybet i Den juridiske vejledning, C.C.6.7.2. Ved anvendelse af succession overgår ejerskabet og den skattemæssige stilling til erhververen, mens den latente avance bliver udskudt. Denne fremgangsmåde er med til at gøre det muligt at gennemføre generationsskiftet uden at skulle frigøre likviditet til betalingen af skat.

5.3.2 Anvendelsesområde og betingelser

Succession kan dog alene anvendes, når en række kumulative betingelser er opfyldt, hvor betingelserne skal vurderes samlet, da manglende opfyldelse af blot én af dem kan medføre, at succession ikke vil kunne blive gennemført. Reglerne fremgår primært af kildeskatteloven §§ 33 C–33 D, boafgiftsloven § 12 a samt forarbejderne til L 123 (2024/25).

Overdragelsen skal ske til en eller flere personer som er indenfor den fastsatte personkreds. Dette omfatter som udgangspunkt børn, børnebørn, søskende og disses efterkommere samt ægtefælle eller samlever, jf. kildeskatteloven § 33 C. Som nyt er personkredsen blevet udvidet med L 123, hvor søskende og deres efterkommere kan blive sidestillet med børn og børnebørn i relation til successionsadgangen fra 1. januar 2027⁵⁰. Derudover kan succession også kunne anvendes ved overdragelse til en “nøglemedarbejder”, hvis medarbejderen har været fuldtidsansat i virksomheden i mindst tre af deres seneste fem år. Dette kriterium er et udtryk til understøttelse af ejerskifte til medarbejdere i mindre

⁴⁹ Skatteministeriet, L 123 (2024/25): Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love, alm. bemærkninger, pkt. 1–2. sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

⁵⁰ Skatterådet 2025. Den juridiske vejledning – C.A.6.2.1 (Gaveafgift), sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2324451>

ejerledede virksomheder, hvor der ikke nødvendigvis altid findes et naturligt familiemedlem til generationsskifte⁵¹.

Overdrageren skal også være fuldt skattepligtig til Danmark på overdragelsestidspunktet, jf. kildeskatteloven § 1. Baggrunden for denne betingelse er, at Danmark skal kunne have beskatningsretten til den latente avance, som successionen er med til at udskyde. Hvis overdrageren er fraflyttet før overdragelsen eller er blevet hjemmehørende i et andet land i udlandet, vil succession ikke kunne anvendes, da Danmark i sådanne tilfælde ikke længere kan tilgå retten til at beskatte en eventuel avance⁵².

Derudover skal den virksomhed eller aktiepost, der bliver overdraget, kunne udgøre en aktiv erhvervsvirksomhed. Virksomheder, der hovedsageligt består af finansielle aktiver, værdipapirer, kontanter eller anden form for passiv kapitalanbringelse, vil blive anset som pengetanke og derved falde som udgangspunkt uden for successionsreglerne, jf. ABL § 34. Med L 123 blev der dog indført en vigtig undtagelse, hvoraf aktive udlejningsvirksomheder nu kan omfattes af succession, når udlejningen drives som en reel erhvervsmæssig virksomhed. Det indebærer, at virksomheden skal kunne udvise aktivitet i form af administration, vedligeholdelse, håndtering af lejere, risiko for tomgang samt løbende driftsbeslutninger. Skatterådets afgørelse SKM2025.638.SR illustrerer denne sondring, idet succession ikke blev accepteret, selvom udlejningen indebar et tilstrækkeligt niveau af aktiv drift og dermed opfyldte aktivitetskriteriet, da der ikke var opfyldt 1 års ejertidskrav, hvorfor man ikke kunne benytte den nedsatte gaveafgift⁵³.

*”Skatterådet kunne ikke bekræfte, at anparterne kunne overdrages med 10 pct. i gaveafgift, da der gælder et 1 års ejertidskrav med aktiv udlejning i aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 7. Selskabet havde efter omdannelsen ikke ejet ejendommen i 1 år og derfor indgik udlejningskravet fra før virksomhedsomdannelsen i denne bedømmelse. Spørger opfyldte ikke kravet om aktiv deltagelse i udlejningsvirksomheden med en månedlig gennemsnitlig arbejdsindsats på 50 timer.”*⁵⁴

En nyere og central afgørelse på området er SKM2025.66.SR, hvor Skatterådet tog stilling til, om pengetankreglen i ABL § 34, stk. 6, kunne omgås gennem en forudgående omstrukturering. Afgørelsen omhandlede en virksomhed, hvor den eksisterende selskabsstruktur særligt set var omfattet af

⁵¹ Lovforslag L 123 (2024/25), Almindelige bemærkninger, afsnit om udvidelse af personkreds. sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/l123/index.htm>

⁵² Kildeskatteloven § 1.

⁵³ SKM2025.638.SR – Overdragelse af aktier med succession – udlejningsvirksomhed – ikke aktiv udlejning. sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459849>

⁵⁴ SKM2025.638.SR – Overdragelse af aktier med succession – udlejningsvirksomhed – ikke aktiv udlejning. sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459849>

pengetankreglen, men hvor ejerkredsen ønskede at gennemføre en omstrukturering før selve overdragelsen, så de driftsmæssige aktiviteter blev placeret i et særskilt selskab. Skatterådet accepterede denne fremgangsmåde og fastslog, at omstruktureringen ikke udgjorde misbrug, da omstruktureringen havde et reelt forretningsmæssigt formål og ikke udelukkende var motiveret af ønsket om at opnå successionsadgang⁵⁵.

5.3.3 Retsvirkninger

Når betingelserne er opfyldt, indebærer succession, at overdrageren ikke beskattes af den latente avance på overdragelsestidspunktet. I stedet overtager modtageren alle skattemæssige værdier uændret, herunder anskaffelsessum, anskaffelsestidspunkt, afskrivningsgrundlag og eventuelle hensættelser. Beskatning udskydes dermed, indtil erhververen senere afstår virksomheden eller aktierne⁵⁶.

Denne udskydelse betyder, at staten bevarer sin skatteret, men først opkræver skatten, når gevinsten realiseres, forudsat at erhververen fortsat er fuldt skattepligtig til Danmark. Hvis erhververen fraflytter Danmark inden afståelsen, udløses der fraflytningsbeskatning, hvorved den udskudte avance alligevel bliver beskattet jf. ABL § 38, stk. 4.

5.3.4 Passivpost

Ved gaveoverdragelse med succession overtager modtageren den latente skatteforpligtelse. For at kompensere for dette kan der fratrækkes en passivpost i afgiftsgrundlaget efter kildeskatteloven § 33 D.

Passivposten udgør:

- 22% af den beregnede fortjeneste, der efter PSL ville være aktieindkomst, jf. KSL § 33 D.
 - Passivposten er et afgiftsmæssigt nedslag og udgør ikke en egentlig opgørelse af aktieindkomstbeskatningen.

⁵⁵ Skatterådet, SKM2025.66.SR, ”Bindende svar af 4. februar 2025”, sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2438889>.

⁵⁶ Kildeskatteloven § 33 C, stk. 1–2; Aktieavancebeskatningsloven § 34.

Passivposten anvendes ved overdragelse af aktier, på virksomhedens værdi, der afspejler den overtagne latente skattebyrde, hvor den beregnede passivpost skal fratrækkes i gaveafgiftsgrundlaget, hvilket er med til at reducere den samlede økonomiske belastning for erhververen.

Samspillet mellem succession og afgiftsreglerne gør det derfor muligt at gennemføre generationsskiftet mindre skatte- og afgifts belastende⁵⁷.

Alternativt til passivposten kan der foretages et individuelt værdinedslag for latent skat baseret på en konkret vurdering af den fremtidige skattebelastning. Denne metode indebærer imidlertid et betydeligt skøn, herunder forudsætninger om realisationstidspunkt, skattesatser og sandsynlighed for beskatning, og giver derfor anledning til usikkerhed og risiko for efterfølgende tvist. Af hensyn til objektivitet og forudberegnelighed vælges denne metode ikke⁵⁸.

5.3.5 Sammenhæng med værdiansættelse og afgift

Successionen skal kunne ses i tæt sammenhæng med den skematiske værdiansættelse og den nedsatte bo- og gaveafgift. Ved at kombinere de tre elementer kan virksomheden overdrages på vilkår, der både er økonomisk holdbare og juridisk retssikre, hvor den skematiske metode fastlægger et objektivt værdigrundlag, afgiftsnedsættelsen reducerer likviditetsbelastningen og successionen udskyder beskatningen. Sammenlagt skaber de en systematiseret model for generationsskifte, som er med til at imødekomme både virksomhedens driftsmæssige og skattemæssige behov⁵⁹.

⁵⁷ Skattestyrelsen, Den juridiske vejledning 2024, C.C.6.7.2.3 – Passivpost og værdinedslag. sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1948129>

⁵⁸ Skattestyrelsen, Den juridiske vejledning 2024, C.C.6.7.2.3 – Passivpost og værdinedslag. sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1948129>

⁵⁹ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), alm. bemærkninger, pkt. 1–2. sidst tilgået 9. november 2025, tilgængelig på: <https://skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/l-123-forslag-til-lov-om-aendring-af-boafgiftsloven-aktieavancebeskatningsloven-og-forskellige-andre-love>

6 Planlægning af generationsskifte (Cytex A/S)

6.1 Indledning

Et veltilrettelagt generationsskifte kræver strategisk, skattemæssig og juridisk planlægning, der er med til at sikre både virksomhedens fortsatte drift og korrekt håndtering af afgifts- og skatteforhold. Planlægningen er derfor afgørende for, at overdragelsen kan gennemføres i overensstemmelse med gældende ret og uden utilsigtede økonomiske konsekvenser.

Strukturen for ejerskabet af Cytex A/S er den klassiske Holding struktur, hvor driftsselskabet (Cytex A/S) ejes 100 % af et holdingselskab (Cytex Holding ApS)⁶⁰. Holdingselskabets reelle ejer fremgår ikke, hvorfor vi antager at den reelle ejer er stifteren, som dermed kontrollerer hele strukturen. En sådan struktur er helt almindelig, da holdingselskabet muliggør skatteoptimering, risikoafdækning, overdragelser i flere tempi og evt. fleksibel kapitaludlodning. hver overdragelse skal som udgangspunkt være mindst 1% af kapitalen for succession.⁶¹

I analysen antages overdragelsen at vedrøre aktierne i driftsselskabet (Cytex A/S). Dette valg er foretaget for at holde værdiansættelsen og successionen direkte knyttet til den reelle driftsaktivitet. Hvis overdragelsen i stedet gennemføres som en overdragelse af kapitalandelene i holdingselskabet, skal betingelserne for skattemæssig succession vurderes på holdingselskabsniveau efter ABL § 34, herunder særligt kravet om, at selskabets virksomhed ikke i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse (pengetankreglen).⁶²

Cytex A/S vurderer umiddelbart at opfylde kriteriet for at være en aktiv erhvervsvirksomhed, hvoraf selskabets væsentligste aktiviteter består af engrossalg af emballage, rengøringsmidler og beslægtede produkter, herunder både standardvarer og specialproduktion inden for fødevarer, industri og servicebranchen.⁶³

⁶⁰ Erhvervsstyrelsen (CVR), "Cytex A/S – virksomhedsoplysninger", d. 22. 10. november 2025.

⁶¹ Den juridiske vejledning 2025-2 – C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession (ABL § 34)", sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

⁶² Den juridiske vejledning 2025-2 – C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession (ABL § 34)", sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1946385>

⁶³ Cytex A/S, "Om os", sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://www.cytex.dk/information/om-os/>

Opfyldelse af krav til aktiv erhvervsvirksomhed for Cytex A/S.

Kriterium	Opfyldt	Note
Løbende erhvervsmæssig drift	✓	Engrossalg af emballage/rengøringsmidler
Væsentlig drift (ansatte, lager, omsætning)	✓	12 ansatte, stor aktivbase
Driftsrelaterede aktiver (ejendom, varelagre)	✓	Anvendes i kerneaktiviteter
Ikke passiv investering/ejendomsbesiddelse	✓	Ingen passiv kapitalanbringelse
Ikke kapitalforvaltning/udlejning	✓	Ren driftsvirksomhed
Kontinuerlig indtjening	✓	Stabil stigende indtjening 5 år

(Egen tilvirkning)

Vurderingen af, om der foreligger aktiv erhvervsvirksomhed, beror på en samlet konkret helhedsvurdering, hvor der lægges vægt på virksomhedens faktiske driftsaktivitet, risikoeksponering og indtægtsgrundlag, hvorfor ovenstående tabel ikke officiel tjekliste.

Virksomheden driver reel, kontinuerlig og erhvervsmæssig drift i form af engrossalg af emballage og rengøringsmidler. Driften er understøttet af en betydelig organisatorisk struktur, herunder 12 medarbejdere, egen erhvervsejendom, omfattende varelagre og bruttofortjenesten som proxy for omsætningen. Disse forhold udgør efter lovgivningen klare indikatorer på driftsmæssig substans, jf. bemærkningerne til L 123.

Virksomhedens eneste faste ejendom som udgør mere end 50% af selskabets aktiver, antages at blive anvendt som domicilejendom i den primære drift og udgør således et driftsaktiv. Der ses derudover ingen karakteristika, der taler for passiv kapitalanbringelse, udlejningsvirksomhed eller finansiell forvaltning. Tværtimod fremgår det af virksomhedens egen beskrivelse, at Cytex har eksisteret siden 1990, servicerer en bred kundebase og arbejder med løbende vareleverancer og specialløsninger. Dette placerer klart virksomheden inden for de aktiviteter, der efter praksis anses som erhvervsmæssig drift.

Virksomheden har desuden haft stabil og stigende indtjening over de seneste fem regnskabsår, hvilket styrker vurderingen af, at aktiviteten ikke er sporadisk, midlertidig eller passiv. Dermed opfylder Cytex også kravet om, at der skal foreligge aktiv drift i minimum tre år for at anvende succession.

Cytex A/S kan på det foreliggende grundlag klassificeres som en aktiv erhvervsvirksomhed til brug for generationsskifte.

Det kan ses i vores vurdering ovenfor, hvoraf det kan anslås at Cytex A/S opfylder betingelserne for at blive kvalificeret som en aktiv erhvervsvirksomhed, hvilket er en forudsætning for anvendelse af den nedsatte gaveafgift og succession jf. ABL § 34.

6.2 Planlægningsfaser

Planlægningen af et generationsskifte for Cytex A/S opdeles i fire hovedfaser:

1. Strukturering og forberedelse af ejerskabet,
2. Værdiansættelse af selskabet,
3. Valg af overdragelsesmodel (gave, salg eller kombination),
4. Dokumentation og gennemførelse.

Ovenstående faser danner et kronologisk forløb, som vi kommer til at følge for at sikre både skattemæssig overensstemmelse og likviditetsmæssig holdbarhed⁶⁴.

6.3 Strukturering og forberedelse

Forud for gennemførelsen af et generationsskifte er det nødvendigt at vurdere, hvordan virksomhedens ejerstruktur bedst kommer til at understøtte en overdragelse efter reglerne i L 123⁶⁵. Da Cytex A/S drives i selskabsform og opfylder betingelsen i ABL § 34 for at være en aktiv erhvervsvirksomhed, kan aktierne i selskabet overdrages enten direkte til næste generation eller via et holdingselskab ejet af erhververen. Valget mellem disse to modeller påvirker ikke den skattemæssige behandling efter L 123, idet både den skematiske værdiansættelse og den nedsatte gaveafgift på 10 % finder anvendelse uanset ejerstruktur. Det afgørende spørgsmål er i stedet, hvilken selskabsretlig konstruktion der bedst understøtter det ønskede forløb og den ønskede balance mellem kontrol, ejerskab og ledelsesmæssigt ansvar i Cytex A/S.

⁶⁴ Skattestyrelsen, Den juridiske vejledning 2024, afsnit C.C.6.7.2.2 – Succession i forbindelse med generationsskifte, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=204467&chk=220354>

⁶⁵ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), alm. Bemærkninger sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/l-123-forslag-til-lov-om-aendring-af-boafgiftsloven-aktieavancebeskatningsloven-og-forskellige-andre-love>

En direkte gaveoverdragelse fra stifter til næste generation er den mest enkle administrative model, idet aktierne alene overdrages uden etablering af yderligere selskaber, og den nye ejer indtræder umiddelbart som aktionær i driftsselskabet. Modellen kan være hensigtsmæssig, når ejerskiftet ønskes gennemført samlet, og når næste generation er klar til at overtage både ejerskab og den ledelsesmæssige medindflydelse fra overdragelsestidspunktet. Dette er dog med forudsætning, at erhververen er klar til at deltage aktivt i beslutningsprocesserne i Cytex A/S, hvilket ikke nødvendigvis er tilfældet, hvis erhververen først skal opbygge erfaring eller hvis stifteren ønsker at bevare en central ledelsesrolle i en overgangsperiode.

Et alternativ er at lade næste generation eje aktierne gennem et holdingselskab. Dette ændrer ikke anvendelsen af L 123, men kan skabe en mere fleksibel og robust struktur omkring selve generationsskiftet. Ved at lade aktierne overdrages til et holdingselskab kan ejerskabet overføres i mindre kapitalandele over tid, hvilket understøtter en gradvis ejerskabsudvikling og minimerer de økonomiske byrder ved at gennemføre hele overdragelsen på én gang. Samtidig kan udbytter opsamles i holdingselskabet uden at den nye ejer behøver at indtræde i den daglige drift i Cytex A/S, hvilket giver mulighed for at opbygge kapital til fremtidige køb af yderligere aktier. Denne struktur understøtter det “glidende og forretningsmæssigt funderede generationsskifte”, som fremhæves i lovbemærkningerne til L 123⁶⁶.

Det er imidlertid afgørende, at en eventuel etablering af et holdingselskab sker i overensstemmelse med det formål, hvorefter skattemyndighederne vurderer de faktiske forhold frem for den selskabsretlige form⁶⁷. Holdingstrukturen skal således have et reelt forretningsmæssigt formål, f.eks. at sikre en gradvis ejerskifteproces, at understøtte kapitalopbygning eller at tilpasse ledelsesoverdragelsen, og må ikke etableres som en rent formel konstruktion uden reel anvendelse⁶⁸. For Cytex A/S, en aktiv engrosvirksomhed med stabil drift, medarbejdere og kontinuerlig indtjening, vil en Holdingstruktur for næste generation som udgangspunkt være erhvervmæssigt begrundet, særligt hvis stifteren fortsat indgår i ledelsen i en overgangsperiode, mens næste generation gradvist overtager ejerskab og kontrollen over virksomheden. Dette sikrer kontinuitet i ledelsen og reducerer risikoen for driftsforstyrrelser, hvilket stemmer overens med lovgiverens intention om stabile og retssikre generationsskifter.

⁶⁶ FT 2024/25, tillæg A, L 123, afsnit om “glidende og forretningsmæssigt funderede generationsskifter”, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/index.htm>

⁶⁷ SKM2025.628.SR, Skatterådet, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459785>, sidst tilgået den 10. november 2025.

⁶⁸ SKM2025.628.SR, Skatterådet, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459785>, sidst tilgået den 10. november 2025.

Samlet set er en Holdingstruktur ikke en betingelse efter L 123, men et muligt redskab til at tilpasse overdragelsen til familiens ønsker og virksomhedens behov. For Cytex A/S vurderes det relevant at overveje en Holding baseret model, hvis familien ønsker et gradvist ejerskifte og en løbende ledelsesmæssig overgang, mens en direkte overdragelse er mere relevant, hvis ejerskiftet ønskes gennemført samlet og straks.

Model	Fordele	Ulemper	Relevant for Cytex A/S
Direkte overdragelse	Enkel struktur, nem administration, klar ejerovergang	Mindre fleksibel; kræver at næste generation indtræder direkte som aktionær	Relevant ved fuld overdragelse på et tidspunkt
Overdragelse til barnets holdingselskab	Muliggør gradvis overdragelse; robust ejerstruktur; understøtter glidende ledelsesovergang; udbytter kan opsamles	Kræver stiftelse af holding; skal have et reelt formål	Meget relevant, hvis familien ønsker gradvist ejerskifte

(Egen tilvirkning)

6.4 Værdiansættelse og dokumentation

Når strukturen er tilpasset, skal virksomhedens værdi fastsættes efter den skematiske værdiansættelsesmetode i boafgiftsloven § 12 a. For Cytex A/S skal den regulerede egenkapital og merværdiindtjening beregnes ud fra det seneste årsregnskab, som er udarbejdet efter årsregnskabslovens principper.

Cytex A/S har en balanceret kapitalstruktur, hvor en væsentlig del af værdien er knyttet til grunde, bygninger og varelager. Immaterielle aktiver indgår ikke i regnskabet, hvilket betyder, at værdiansættelsen i praksis kan resultere i en lavere værdi end en skønnet handelsværdi. Dette skyldes, at den skematiske metode ikke medregner forventet fremtidig indtjening eller ikke-aktiverede immaterielle værdier såsom kundeloyalitet, knowhow, brand og goodwill. Den lavere værdi er fordelagtig for generationsskiftet, da den er med til at reducere afgiftsgrundlaget.⁶⁹

⁶⁹ Boafgiftsloven § 27 a; Skatteministeriet, L 123 (2024/25), bemærkninger § 1. sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

Den skematiske metode forudsætter desuden, at virksomhedens merindtjening kapitaliseres efter den kapitaliseringsfaktor, der årligt bliver fastlagt af Skatteministeriet. Kapitaliseringsfaktoren udtrykker en ensrettet forrentning, som er baseret på gennemsnittet af de seneste fem års omsætningsvækst. Denne faktor erstatter tidligere skønsmæssige metoder og sikrer et ensartet og objektivt grundlag for værdiansættelsen.⁷⁰.

Beregningen af kapitaliseringsfaktoren og merindtjeningen udgør derfor en central del af opgørelsen af selskabets skematiske værdi og indgår som et nøgleelement i afgiftsgrundlaget efter BAL § 12 a.

6.5 Valg af overdragelsesmodel

For Cytex A/S er det mest hensigtsmæssige valg en kombineret overdragelse bestående af gaveelement og delvist vederlag. Denne model sikrer, at den nye ejer (søn/datter) kan erhverve virksomheden gradvist, mens stifteren fortsat modtager et delvist vederlag.

Når overdragelsen sker som gave eller delvist gave, skal der betales bo- eller gaveafgift på 10 % af den skematiske værdi, jf. boafgiftsloven § 23 a, stk. 4. Da Cytex A/S er aktiv erhvervsvirksomhed, og overdragelsen sker mellem nærtstående, opfyldes betingelserne for anvendelse af den nedsatte sats⁷¹.

For at undgå dobbeltbelastning ved både afgift og latent skat anvendes skattemæssig succession efter kildeskatteoven §§ 33 C–D og aktieavancebeskatningsloven § 34. Modtageren succederer i de skattemæssige værdier og overtager dermed overdragerens anskaffelsessum og afskrivningsgrundlag, mens skatten udskydes til en senere realisation. Som compensation kan der beregnes en passivpost på 30 % eller 22 % afhængig af indkomsttypen Kildeskatteoven §§ 33 D.

6.6 Gennemførelse og kontrol

Den praktiske gennemførelse af generationsskiftet for Cytex A/S kræver udarbejdelse af:

- Overdragelsesaftale med angivelse af succession,
- Gaveanmeldelse til Skattestyrelsen,

⁷⁰ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse og nedsættelse af bo- og gaveafgiftssats (12.09.2024), s. 4–6. sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-retskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

⁷¹ Boafgiftsloven § 23, stk. 1, litra a; Boafgiftsloven § 12 a.

- Beregning og dokumentation for skematisk værdi,
- Beregning af passivpost eller værdinedslag,
- Oplysning om anvendelse af nedsat afgiftssats.

Ifølge Den juridiske vejledning skal al dokumentation indsendes samlet, så Skattestyrelsen kan kontrollere, at både succession og skematisk værdiansættelse er anvendt korrekt⁷². For Cytex A/S vurderes det kontraktintuitivt, at der indhentes bindende svar fra Skattestyrelsen, særligt hvis der er tvivl om, hvorvidt virksomheden kvalificerer som aktiv erhvervsvirksomhed, eller om ejertiden opfylder kravet. Dette minimerer risikoen for tilsidesættelse fra Skattestyrelsen og understøtter retssikkerheden, samt sikrer, at generationsskiftet kan gennemføres uden efterfølgende genberegninger, eller forhøjelse af gaveafgiften.

Når overdragelsen er godkendt, og bo- eller gaveafgiften er betalt, skal modtageren bevare ejerskabet i minimum tre år, jf. boafgiftsloven § 23 b. Hvis virksomheden sælges eller omstruktureres inden da, kan Skattestyrelsen genberegne afgiften til 15 %.

6.7 Samlet vurdering af planlægningsmodellen

For Cytex A/S viser planlægningsprocessen, hvordan de tre reformelementer fra L 123 (2024/25) skal anvendes i sammenhæng. Den skematiske værdiansættelse sikrer et forudsigeligt afgiftsgrundlag, den nedsatte bo- og gaveafgift reducerer likviditetsbelastningen, og successionen udskyder den skattemæssige avance.

Ved korrekt planlægning kan overdragelsen gennemføres retssikkert, likviditetsneutralt og med bevaret driftskapital, hvilket er lovgiverens intention med reformen. Man bør dog altid vurdere, om den valgte struktur afspejler virksomhedens faktiske forhold, så planlægningen ikke mister skattemæssig frihed⁷³.

⁷² Skattestyrelsen, Den juridiske vejledning 2024, afsnit C.J.3.3.1 og C.C.6.7.2.2.

⁷³ Birgitte Sølvkær Olesen, Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag, s. 222–224.

7 Skematiske værdiansættelse af Cytex A/S

Indledning

Formålet med dette kapitel er at gennemføre en samlet, juridisk og økonomisk analyse af, hvordan et generationsskifte i Cytex A/S kan gennemføres efter reglerne i L 123 (2024/25). Analysen bygger på virksomhedens årsrapporter for perioden 2019/20–2023/24, gældende lovgivning, forarbejder og administrativ praksis. Fokus er særligt rettet mod tre centrale elementer: (1) den skematiske værdiansættelsesmetode i boafgiftsloven (BAL) § 12 a, (2) den nedsatte gaveafgift på 10 % i BAL § 23 a, stk. 4, og (3) succession efter kildeskatteloven (KSL) §§ 33 C–D og aktieavancebeskatningsloven (ABL) § 34.

Cytex A/S er en aktiv engrosvirksomhed med væsentlig driftsmæssig substans. Af årsrapporten for 2023/24 fremgår en balancesum på 47.663.134 kr.⁷⁴, en regnskabsmæssig egenkapital på 13.820.520 kr.⁷⁵ og et resultat før skat på 2.743.450 kr.⁷⁶. Virksomheden beskæftiger 12 medarbejdere⁷⁷, og indtjeningen har været stabilt stigende i hele den fem årig periode. De foreliggende forhold medfører, at virksomheden opfylder betingelsen i ABL § 34 for at være en “aktiv virksomhed”, hvilket er en grundlæggende forudsætning for at anvende afgiftsnedsættelsen og den skematiske metode.

Lovgivers intention med L 123 fremgår tydeligt af lovbemærkningerne, hvor formålet beskrives som at skabe “objektive og retssikre rammer for generationsskifte i familieejede virksomheder”⁷⁸. Analysen af Cytex A/S fungerer derfor samtidig som en konkret afprøvning af, om reformen faktisk lever op til dette formål.

Analyseforudsætninger

Analysen tager udgangspunkt i, at ejeren (faderen) overdrager sine aktier i Cytex A/S som gave til næste generation og samtidig anvender skattemæssig succession efter KSL §§ 33 C–D. Succession indebærer, at den latente skat på aktierne ikke udløses hos overdrageren, men i stedet bliver overtaget af erhververen

⁷⁴ Cytex A/S årsrapport 2023/24, balance.

⁷⁵ Cytex A/S årsrapport 2023/24, egenkapitalnote.

⁷⁶ Cytex A/S årsrapport 2023/24, resultatopgørelsen.

⁷⁷ Cytex A/S årsrapport 2023/24, medarbejderoplysninger.

⁷⁸ Skatteministeriet, L 123 (2024/25), alm. Bemærkninger, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/l-123-forslag-til-lov-om-aendring-af-boafgiftsloven-aktieavancebeskatningsloven-og-forskellige-andre-love>

i form af en passivpost, der er med til at reducere gaveafgiftsgrundlaget efter reglerne i KSL § 33 D. Denne model anvendes i praksis ved generationsskifte af aktive erhvervsvirksomheder, da den både er med til at reducere likviditetsbehovet for erhververen og samtidig sikre, at beskattningen først bliver udløst ved en faktisk realisation.

De skematiske beregninger baseres på virksomhedens årsrapporter for perioden 2019/20–2023/24, som udgør den referenceperiode, der anvendes efter lovforarbejderne til L 123. Modellen følger de beregningsprincipper, der er fastlagt i BAL § 12 a, Skatteministeriets dokumentationsnotat (oktober 2024) samt Skattestyrelsens vejledning til regulering af egenkapital og beregning af kapitaliseret merindtjening.

Analysen bygger på følgende centrale forudsætninger:

1. Overdragelsesmodellen består af en gaveoverdragelse kombineret med succession, hvilket er almindelig og anerkendt praksis ved generationsskifte af driftsvirksomheder.
2. Virksomheden anses som en aktiv erhvervsvirksomhed, jf. ABL § 34, hvilket gør det muligt at anvende både succession og den nedsatte gaveafgift på 10 %.
3. Værdiansættelsen foretages efter den skematiske værdiansættelses metode, forankret i BAL § 12 a, da denne model giver parterne et retskrav på anvendelse af en objektiv og standardiseret beregning.
4. Alle beregninger udføres på grundlag af eksternt verificerbare regnskabsdata, hvilket sikrer dokumentationskravets opfyldelse efter Skattestyrelsens praksis.

Ovenstående forventninger er med til at skabe et klart metodisk fundament og sikrer, at beregningerne af Cytex A/S' værdi, passivpost og gaveafgift bliver gennemført i overensstemmelse med lovgivningens krav og reformens intention om høj forudsigelighed og retssikkerhed.

Den skematiske værdiansættelse efter BAL § 12 a

Den skematiske værdiansættelsesmetode i boafgiftsloven (BAL) § 12 a introducerer et retskrav for parterne på at kunne anvende en objektiv og standardiseret model ved overdragelse af aktiver mellem nærtstående. Modellen er udformet for at sikre ensartede vurderinger, begrænse Skattestyrelsens skøn og reducere risikoen for efterfølgende korrektioner. Værdien efter § 12 a består af to hovedkomponenter:

1. Formuekomponenten (reguleret egenkapital)
2. Indtjeningskomponenten (kapitaliseret merindtjening/goodwill)

Ovenstående komponenter beregnes efter faste regler, som er beskrevet i Skatteministeriets dokumentationsnotat (oktober 2024)⁷⁹. Modellen kan derudover alene kun anvendes, når værdiansættelsen sker på grundlag af et årsregnskab udarbejdet efter årsregnskabsloven.

Merindtjeningen afspejler virksomhedens evne til at skabe et ekstra afkast ud over en normal forrentning af driftsaktiverne. Kapitaliseringsfaktoren fastlægges ud fra to nøglevariabler:

- Gennemsnitlig årlig omsætningsvækst, og
- Afkast på investeret kapital (ROIC)

Disse to nøgletal er med til at indplacere virksomheden i en levetidsskala, hvor levetiden efterfølgende bliver omregnet til en kapitaliseringsfaktor ved hjælp af tabellerne i lovforslaget. Formålet med denne metode er at minimere skøn og sikre et højt niveau af retssikkerhed og forudsigelighed, ved værdiansættelsen⁸⁰.

I analysen af Cytex A/S anvendes referenceperioden 2019/20–2023/24, hvilket stemmer overens med kravene i L 123 om brug af fem regnskabsår for at sikre et repræsentativt datagrundlag. Kombinationen af regulering af egenkapital og den kapitaliserede merindtjening giver os dermed den skematiske værdi, der kommer til at danne udgangspunkt for beregning af gaveafgift og passivpost ved anvendelse af succession.

7.1 Reguleret egenkapital

Udgangspunktet for beregningen af den skematiske værdi er virksomhedens regnskabsmæssige egenkapital, som opgjort i årsrapporten for 2023/24. Denne udgør 13.820.520 kr.⁸¹. Reguleringen af egenkapitalen sker efter de principper, der fremgår af BAL § 12 a,

⁷⁹ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse og nedsættelse af bo- og gaveafgiftssats (12.09.2024), s. 1–2. sidst tilgået 11. november 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-etskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

⁸⁰ Skatteministeriet, Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse og nedsættelse af bo- og gaveafgiftssats (12.09.2024), s. 1–2. sidst tilgået 11. november 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-etskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

⁸¹ Cytex A/S årsrapport 2023/24.

Skatteministeriets dokumentationsnotat (oktober 2024) samt Den Juridiske Vejledning. Formålet med reguleringen er at sikre, at den værdi, der danner grundlag for gaveafgiften, kommer til at afspejle virksomhedens reelle økonomiske stilling på overdragelsestidspunktet.

Reguleringen omfatter følgende elementer:

1. Fast ejendom

Cytex A/S ejer fast ejendom (domicilejendom), indregnet under grunde og bygninger. Efter Den Juridiske Vejledning skal den bogførte værdi erstattes af en værdi opgjort efter én af tre metoder: handelsværdi, ejendomsværdi efter EVL § 11 eller dagsværdi efter ÅRL bilag 1, D, nr. 2⁸².

I nærværende case er domicilet erhvervet og indregnet i regnskabsåret og måles ved første indregning til kostpris. Under forudsætning af en armslængdehandel og den korte tid mellem anskaffelse og værdiansættelsestidspunktet lægges kostprisen derfor til grund som et rimeligt estimat for handelsværdien, idet der ikke vurderes at være indtrådt væsentlige værdireguleringer siden anskaffelsen. Derfor foretages ingen regulering af egenkapitalen vedrørende fast ejendom.

2. Unoterede aktier i associerede eller tilknyttede selskaber

Cytex A/S ejer ikke unoterede aktier i associerede eller tilknyttede selskaber. Der foretages derfor ingen regulering vedrørende denne post.

3. Bogført værdi af immaterielle aktiver

Cytex A/S har ikke indregnet immaterielle aktiver såsom goodwill, patenter, varemærker eller udviklingsprojekter i balancen. Der foretages derfor ingen regulering på denne post.

4. Udskudt skat

Derudover skal der indregnes udskudt skat, i det omfang der gennemføres reguleringer, som skaber eller ændrer midlertidige forskelle mellem bogførte værdier og de skematiske værdier (fx

⁸² C.J.3.3.2.1 Opgørelse af den regulerede egenkapital, info.skat.dk, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458755>

regulering af fast ejendom eller erstatning af bogført goodwill). Udskudt skat af reguleringerne opgøres som udgangspunkt som selskabsskattesatsen (22%) af netto-reguleringerne⁸³.

En udskudt skatteforpligtelse skal dog ikke medregnes, hvis det må anses for usandsynligt, at den faktisk vil blive udløst (fx hvor overdragelse af aktierne er væsentligt mere sandsynlig end et aktivsalg).

I casen for Cytex A/S gennemføres der ikke reguleringer, som giver anledning til en yderligere udskudt skat af reguleringerne (fast ejendom lægges til grund til handelsværdi via kostpris-proxy, og der er ingen bogførte immaterielle aktiver). Derfor indgår den udskudte skat alene indirekte via regnskabs egenkapital, og der foretages ingen særskilt regulering herfor.

5. Værdi af egne aktier

Cytex A/S besidder ikke egne aktier. Der foretages derfor ingen regulering vedrørende denne post.

6. Andre reguleringer

Der er ikke konstateret væsentlige ændringer i virksomhedens forhold efter regnskabsårets udløb og frem til værdiansættelsestidspunktet, herunder kapitalændringer som ikke er afspejlet i den regnskabsmæssige balance. Der foretages derfor ingen yderligere reguleringer.

Den regulerede egenkapital er herved opgjort som:

Post	Beløb (kr.)
Regnskabsmæssig egenkapital	13.820.520
+/- Reguleringer (fast ejendom, unoterede aktier, bogførte immaterielle, egne aktier, andre)	0
- Udskudt skat af reguleringer (22% af netto-reguleringer)	0
Reguleret egenkapital	13.820.520

(Egen tilvirkning)

⁸³ C.J.3.3.2.1 Opgørelse af den regulerede egenkapital, info.skat.dk, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458755>

Dette beløb udgør den første hovedkomponent i den skematiske værdiansættelse. Den regulerede egenkapital er den mest stabile del af værdiansættelsesmodellen, da den i overvejende grad baserer sig på reviderede regnskabsdata og dermed fremstår som objektiv og mindre følsom over for ændringer i virksomhedens fremtidige indtjening.

7.2 Merværdiindtjening (goodwill)

Den anden hovedkomponent i den skematiske værdiansættelse efter BAL § 12 a er opgørelsen af virksomhedens merværdiindtjening (goodwill). Goodwill udtrykker den del af indtjeningen, der overstiger den normale markedsforrentning af virksomhedens driftsmæssige aktiver og afspejler dermed Cytex A/S' evne til at generere et varigt merafkast. Hvor den regulerede egenkapital baseret på værdien pr. balancedag, tager goodwillberegningen udgangspunkt i virksomhedens resultat før skat over en femårig referenceperiode, jf. forarbejderne til L 123.

For Cytex A/S anvendes perioden 2019/20–2023/24, hvilket giver os et repræsentativt billede af den langsigtede indtjening. Beregningen baseres på resultat før skat, korrigeret for eventuelle ikke-driftsmæssige poster, ekstraordinære omkostninger og engangseffekter. Goodwill kan dermed sammenfattes som:

$$\text{Goodwill} = \text{Normaliseret resultat} \times \text{Kapitaliseringsfaktor}$$

Beregning af normaliseret resultat

Ved opgørelsen af det normaliserede resultat til brug for beregning af merindtjening efter boafgiftslovens § 12 a foretages en række reguleringer med henblik på at isolere virksomhedens driftsmæssige indtjening⁸⁴.

Finansielle indtægter fratrækkes, og finansielle udgifter tillægges, idet finansielle poster som udgangspunkt ikke anses for en del af den løbende driftsindtjening. Undtaget herfra er finansielle indtægter og udgifter, der vedrører finansieringsvirksomhed som næring, herunder pengeudlån eller handel med fordringer, jf. kursgevinstlovens § 13, som i givet fald anses for driftsrelaterede og derfor ikke korrigeres⁸⁵.

⁸⁴ Skattestyrelsen: Juridisk Vejledning C.J.3.3.2.2 – Opgørelse af den kapitaliserede merindtjening, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458756>

⁸⁵ Skattestyrelsen: Juridisk Vejledning C.J.3.3.2.2 – Opgørelse af den kapitaliserede merindtjening, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458756>

Desuden elimineres ekstraordinære poster, forstået som indtægts- eller omkostningsposter, der er særlige på grund af deres størrelse eller art, jf. årsregnskabslovens definition, idet sådanne poster ikke anses for repræsentative for den fremtidige indtjening⁸⁶.

Afskrivninger på bogførte immaterielle aktiver tillægges ligeledes ved normaliseringen, da disse ikke nødvendigvis afspejler et faktisk løbende værdiforbrug, men ofte er udtryk for regnskabsmæssige periodiseringer⁸⁷.

Resultaterne før skat for de seneste fem regnskabsår er herved følgende:

- 2019/20: 1.507.293 kr.
- 2020/21: 1.670.050 kr.
- 2021/22: 1.880.549 kr.
- 2022/23: 2.603.276 kr.
- 2023/24: 2.743.450 kr.⁸⁸

Normaliseret resultat udgør herved: $10.404.618 / 5 = 2.080.923$ kr.

7.3 Fastlæggelse af kapitaliseringsfaktoren

Kapitaliseringsfaktoren fastlægges efter den metode, der er beskrevet i lovforslagets bilag og Skatteministeriets dokumentationsnotat, hvor virksomhedens gennemsnitlige årlige omsætningsvækst og afkast på investeret kapital (ROIC) kombineres til en estimeret levetid for merindtjeningen. Levetiden findes ved at kombinere:

1. Gennemsnitlige årlige omsætningsvækst:

Fra 4.950.672 kr. (2019/20) → 8.857.424 kr. (2023/24). Årligt: ca. 15,97 %. Som substitut for omsætning anvendes bruttofortjenesten, da Cytex A/S aflægger regnskab efter regnskabsklasse B, hvorfor vi ikke har adgang til oplysninger på omsætning. Ved at kigge på bruttofortjenesten, kan det konstateres at den

⁸⁶ Skattestyrelsen: Juridisk Vejledning C.J.3.3.2.2 – Opgørelse af den kapitaliserede merindtjening, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458756>

⁸⁷ Skattestyrelsen: Juridisk Vejledning C.J.3.3.2.2 – Opgørelse af den kapitaliserede merindtjening, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458756>

⁸⁸ Cytex A/S årsrapporter 2019/20–2023/24.

er steget fra 4.950.672 kr. i 2019/20 til 8.857.424 kr. i 2023/24, hvilket svarer til en gennemsnitlig årlig vækst på ca. 15,97 %.

2. Afkast på investeret kapital (ROIC):

Virksomhedens ROIC er beregnet som årets resultat efter skat (NOPAT) divideret med den investerede kapital opgjort som driftsaktiver fratrasket driftsforpligtelser tillagt rentebærende gæld. De historiske ROIC-niveauer varierer fra 3 % til 17 % i perioden 2019/20–2023/24, hvor 2023/24 afviger som følge af den ekstraordinære ejendomsinvestering.

År	Resultat før skat	Skat	NOPAT
2019/20	1.507.293	342,092	1.165.201
2020/21	1.670.050	393,601	1.276.449
2021/22	1.880.549	445,04	1.435.509
2022/23	2.603.276	620,105	1.983.171
2023/24	2.743.450	642,957	2.100.493
År	NOPAT	Invested Capital	ROIC
2019/20	1.165.201	7.119.777	16,36 %
2020/21	1.276.449	13.899.584	9,18 %
2021/22	1.435.509	13.016.471	11,03 %
2022/23	1.983.171	11.486.387	17,27 %
2023/24	2.100.493	66.060.851	3,18 %

(Egen tilvirkning)

Ved beregningen af ROIC er ejendommen medtaget som en del af den investerede kapital, idet ejendommen antages at ejendommen anvendes som domicilejendom i selskabets primære drift og dermed udgør et driftsaktiv. Dette er i overensstemmelse med vurderingen efter pengetankreglen.

Ovenfor kan det ses at ROIC-niveauer ligger mellem 3 % og 17 % i perioden 2019–2024, hvilket afspejler Cytex A/S' underliggende indtjeningsevne. Faldet som er observeret det seneste år, skyldes anskaffelsen af ejendommen.

Herved får vi en Gennemsnitlig ROIC på ca. 11,4 %. Disse nøgletal vil placere Cytex A/S i intervallet 12 – 16 % omsætningsvækst og 10–12 % ROIC, hvilket efter levetidstabellen nedenfor svarer til en levetid på 10 år for merindtjeningen.

		Omsætningsvækst						
		0%	0-4%	4-8%	8-12%	12-16%	16-20%	20-24%
ROIC	0%	0	1	2	3	4	5	6
	0-2%	1	2	3	4	5	6	7
	2-4%	2	3	4	5	6	7	8
	4-6%	3	4	5	6	7	8	9
	6-8%	4	5	6	7	8	9	10
	8-10%	5	6	7	8	9	10	11
	10-12%	6	7	8	9	10	11	12
	12-14%	7	8	9	10	11	12	13
	14-16%	8	9	10	11	12	13	14

(Egen tilvirkning, på baggrund af⁸⁹)

Sammensætningen af diskonteringsrenten følger den standardiserede metode i de tilhørende lovbilag til den skematiske model, hvor kapitalafkastsatsen fastsættes særskilt, og et generelt risikotillæg anvendes for at sikre ensartethed og reducere skøn i værdiansættelsen.

Ved diskonteringsrente på ca. 10 % (kapitalafkastsats på 2 %⁹⁰ tillagt et risikotillæg på 8 %⁹¹), samt ovenstående levetid på 10 år, giver nedenstående lovbilag en kapitaliseringsfaktor på 3,55 for omsætningen, som vi kan benytte til at kapitalisere merindtjening til en nutidsværdi jf. BAL § 12 a, stk. 8.

⁸⁹ SKM2025.530.SKTST, *Kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen for 2025* (Skattestyrelsen), hvor kapitalafkastsatsen er opgjort til 2 % og rentekorrektionssatsen til 5 %, jf. virksomhedsskattelovens § 9 og § 9 a, tilgængelig på <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459074>, sidst tilgået den 10. november 2025.

⁹⁰ SKM2025.530.SKTST, *Kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen for 2025* (Skattestyrelsen), hvor kapitalafkastsatsen er opgjort til 2 % og rentekorrektionssatsen til 5 %, jf. virksomhedsskattelovens § 9 og § 9 a, tilgængelig på <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459074>, sidst tilgået den 10. november 2025.

⁹¹ Skattestyrelsen: Juridisk Vejledning C.J.3.3.2.2 – Opgørelse af den kapitaliserede merindtjening, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458756>

Levet id	Kapitalafkast sats 0 pct (8 pct disk)	Kapitalafkast sats 1 pct (9 pct disk)	Kapitalafkast sats 2 pct (10 pct disk)	Kapitalafkast sats 3 pct (11 pct disk)	Kapitalafkast sats 4 pct (12 pct disk)	Kapitalafkast sats 5 pct (13 pct disk)
1	0,46	0,46	0,45	0,45	0,45	0,44
2	0,91	0,90	0,89	0,88	0,87	0,86
3	1,33	1,31	1,30	1,28	1,26	1,25
4	1,74	1,71	1,68	1,65	1,63	1,60
5	2,12	2,08	2,04	2,01	1,96	1,93
6	2,48	2,43	2,38	2,33	2,28	2,23
7	2,83	2,76	2,70	2,63	2,57	2,52
8	3,16	3,08	3,00	2,92	2,85	2,78
9	3,48	3,38	3,28	3,19	3,10	3,02
10	3,78	3,66	3,55	3,45	3,34	3,25
11	4,06	3,93	3,80	3,68	3,57	3,46
12	4,34	4,18	4,04	3,90	3,77	3,65
13	4,6	4,42	4,26	4,11	3,97	3,83
14	4,84	4,65	4,47	4,31	4,15	4,00
15	5,08	4,87	4,68	4,49	4,32	4,16

(Egen tilvirkning, på baggrund af⁹²)

7.4 Goodwillberegning

På baggrund af det normaliserede resultat på 2.080.923 kr. og den fastlagte kapitaliseringsfaktor på 3,55 kan goodwill opgøres som, $\text{Goodwill} = 2.080.923 \times 3,55 = 7.387.277$ kr.

Den beregnede goodwill på 7.387.277 kr. udgør dermed den anden hovedkomponent i den skematiske værdiansættelse af Cytex A/S og indgår sammen med den regulerede egenkapital i opgørelsen af den samlede skematiske værdi.

⁹² SKM2025.530.SKTST, *Kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen for 2025* (Skattestyrelsen), hvor kapitalafkastsatsen er opgjort til 2 % og rentekorrektionssatsen til 5 %, jf. virksomhedsskattelovens § 9 og § 9 a, tilgængelig på <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459074>, sidst tilgået den 10. november 2025.

7.5 Samlet skematisk værdi

Den samlede skematiske værdi fremkommer som summen af de to hovedkomponenter i værdiansættelsesmodellen efter BAL § 12 a: (1) den regulerede egenkapital og (2) den kapitaliserede merindtjening (goodwill). De to elementer reflekterer henholdsvis virksomhedens bogførte formuegrundlag og dens evne til at skabe et stabilt og varigt merafkast ud over den normale forrentning.

For Cytex A/S udgør den regulerede egenkapital, 13.820.520 kr. Hertil kommer goodwillkomponenten, der på baggrund af det normaliserede resultat og den beregnede kapitaliseringsfaktor er opgjort til 7.387.277 kr. Den samlede skematiske værdi beregnes således til:

Reguleret egenkapital: 13.820.520 kr.

Goodwill: 7.387.277 kr.

Samlet skematisk værdi: 21.207.797 kr.

Denne værdi udgør, før fradrag af passivpost ved anvendelse af succession, det gaveafgiftsmæssige udgangspunkt efter BAL § 12 a. Den skematiske værdi afspejler samtidig den værdi, som Skattestyrelsen kan lægge til grund ved kontrol af værdiansættelsen, forudsat at de underliggende beregninger og dokumentationskrav er opfyldt.

7.6 Passivpost efter succession

Anvendelsen af skattemæssig succession medfører, at erhververen overtager den latente skatteforpligtelse på aktierne, jf. kildeskattelovens § 33 D og aktieavancebeskatningsloven § 34. Efter BAL § 28 skal gaveafgiftsgrundlaget derfor reduceres med en passivpost, der afspejler værdien af den latente skat, som følge af, at avancen ikke bliver udløst hos overdrageren, men i stedet udskydes til ophørstidspunktet hos erhververen. Passivposten udgør derfor et væsentligt element i vurderingen af den reelle afgiftsbelastning ved generationsskifte efter L 123. Beregningen vil blive gennemført i tre trin: (1) opgørelse af den latente avance, (2) fordeling af avancen på indkomsttyper og (3) anvendelse af relevante skattesatser.

Da Cytex A/S' historiske skattemæssige anskaffelsessummer for aktierne ikke fremgår af offentligt tilgængelige oplysninger, kan passivposten ikke opgøres præcist på grundlag af den faktiske latente avance, hvorfor i denne afhandling anvendes en forudsætningsbaseret og illustrativ beregning, hvor det antages, at den latente avance svarer til den skematiske værdiansættelse efter boafgiftslovens § 12 a.

Beregningen anvendes alene illustrativt, da den reelle passivpost vil afhænge af den faktiske skattemæssige anskaffelsessum og øvrige konkrete skatteforhold, hvorfor den skal læses i sammenhæng med følsomhedsanalysen i afsnit 10, hvor passivpost og gaveafgift vises ved alternative niveauer af den skattemæssige anskaffelsessum.

Beregning af passivpost

$$\text{Passivpost} = 22\% \times (\text{Regnskabsmæssige værdi} - \text{Skattemæssige værdi})$$

I det forenklede scenarie opgøres passivposten som 22% af den skematiske værdi, heraf $22\% \times 21.207.797 \text{ kr.} = 4.665.715 \text{ kr.}$, hvorefter passivposten fratrækkes ved opgørelsen af gaveafgiftsgrundlaget efter KSL § 33 D.

Den beregnede passivpost har væsentlig betydning for afgiftsgrundlaget, idet den reducerer den gaveafgiftspligtige værdi med ca. 22 %. Herved opnås en væsentlig likviditetsmæssig fordel for erhververen, hvilket er en del af lovgiverens tilsigtede formål ved generationsskifte i levende live. Passivpostens størrelse illustrerer samtidig den centrale betydning af den skematiske værdiansættelse, idet goodwillkomponenten indirekte driver størrelsen af den udskudte skat og dermed fradraget.

7.7 Samlet afgiftsberegning

Efter opgørelsen af den skematiske værdi samt beregningen af passivposten skal gaveafgiften fastsættes efter reglerne i boafgiftsloven (BAL) § 23 a, stk. 4. Da Cytex A/S kvalificerer som en aktiv erhvervsvirksomhed efter ABL § 34, finder den nedsatte afgiftssats på 10 % anvendelse.

Gaveafgiften beregnes på baggrund af følgende elementer:

Skematisk værdi: 21.207.797 kr.

Fradrag: Passivpost 4.665.715 kr.

Afgiftsgrundlag = 16.542.082 kr.

Agiften udgør: $10\% \times 16.542.081 = 1.654.208 \text{ kr.}$

Denne beregning afspejler den faktiske afgiftsmæssige belastning, som udløses ved en gaveoverdragelse kombineret med skattemæssig succession. Resultatet viser, at anvendelsen af passivposten har en væsentlig reducerende effekt på afgiftsgrundlaget, hvilket er i overensstemmelse med lovgivers intention om at lette likviditetsbelastningen ved generationsskifte i levende live.

7.8 Delkonklusion

Lovgiver har med L 123 ønsket at etablere en transparent og forudsigelig model for generationsskifte i levende live. Dette fremgår tydeligt af bemærkningerne til lovforslaget, hvor det understreges, at den skematiske værdiansættelsesmetode har til formål at:

- sikre retssikkerhed for virksomheder og rådgivere,
- begrænse skønselementet i værdiansættelsen,
- og reducere risikoen for efterfølgende tilsidesættelse af Skattestyrelsen.

I Cytex A/S tilfælde viser analysen, at modellen giver et værdiansættelsesgrundlag, der afspejler virksomhedens faktiske indtjeningsmønster uden mulighed for subjektiv opskrivning eller nedskrivning af værdier. Den skematiske metode er derfor med til at sikre en objektiv og ensartet vurdering, hvilket er i tråd med lovgivers intention om at undgå konflikter mellem parterne og skattemyndighederne.

Successionen medfører, jf. KSL §§ 33 C–D, at den latente skat på aktierne overføres til erhververen. Kombinationen af succession og den skematiske værdiansættelse gør det muligt at gennemføre et likviditetsneutralt generationsskifte, da:

- goodwill fastsættes efter objektive faktorer (normaliseret indtjening $\times$ kapitaliseringsfaktor),
- reguleret egenkapital kan ikke påvirkes af subjektive vurderinger,
- passivposten kompenserer for de latente skatter på aktierne.

Set i et juridisk perspektiv må den anvendte metode derfor vurderes som i fuld overensstemmelse med gældende ret, forarbejderne til L 123 samt almindelige principper om skatteansættelse og realitetsgrundsætningen.

8 Overdragelsesmodeller

Overdragelsesmodellen udgør et centralt element i planlægningen af et generationsskifte og har direkte betydning for gaveafgiftens størrelse, successionens rækkevidde og den samlede økonomiske belastning for både overdrager og erhverver. Efter L 123 (2024/25) kan overdragelsen struktureres som gave, delvist vederlag eller fuldt vederlag, afhængigt af familiens ønsker, virksomhedens indtjeningsevne og den skattemæssige optimering. Den skematiske værdiansættelse efter BAL § 12 a giver et objektive udgangspunkt for alle overdragelsesmodeller og succession efter KSL §§ 33 C–D kan blive anvendt uanset model, så længe betingelserne om aktiv virksomhed og intern personkreds er opfyldt⁹³.

Fuld gaveoverdragelse

Ved fuld gaveoverdragelse overtager erhververen aktierne uden vederlag, og gaveafgiften opgøres som 10 % af det gaveafgiftspligtige grundlag efter fradrag af passivposten. For Cytex A/S udgør den skematiske værdi 21.207.797 kr., og passivposten er opgjort til 4.665.715 kr., hvilket medfører et gaveafgiftsgrundlag på 16.542.082 kr. og en gaveafgift på 1.654.208 kr. Modellen indebærer det laveste likviditetsbehov til købesum, men kræver, at erhververen kan finansiere gaveafgiften, og den medfører samtidig, at overdrager ikke modtager kontantvederlag.

Delvist vederlag

Ved delvist vederlag kan en del af aktierne overdrages mod betaling, mens den resterende del overdrages vederlagsfrit som gave. En sådan kombination kan tilpasses familiens behov for likviditet hos overdrager og samtidig reducere gaveafgiften gennem fradrag af den forholdsmæssige passivpost på gaveandelen.

Ved en fordeling på 70 % gave og 30 % vederlag fastsættes vederlaget for den solgte andel til 30 % af den skematiske værdi, dvs. 6.362.339 kr., mens gaveandelen udgør 14.845.458 kr. Passivposten fradrages forholdsmæssigt på gaveandelen ($70 \% \times 4.665.715 \text{ kr.} = 3.266.001 \text{ kr.}$), hvilket reducerer gaveafgiftsgrundlaget til 11.579.457 kr. Modellen indebærer dermed, at overdrager modtager et kontantvederlag, samtidig med at gaveafgiften reduceres i forhold til en fuld gaveoverdragelse. Kombinationen er særligt egnet, når virksomheden har en robust indtjening og udbyttekapacitet, så finansieringen kan gennemføres uden at presse driften, hvilket under de anvendte forudsætninger er

⁹³ FT 2024/25, tillæg A, L 123, almindelige bemærkninger, afsnit om overdragelsesformer og succession, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/index.htm>

tilfældet for Cytex A/S. Kombinationen er særligt egnet for virksomheder der har en sund indtjening og lav gælds faktor, hvilket er tilfældet for Cytex A/S⁹⁴.

Fuldt vederlag

Ved overdragelse mod fuldt vederlag udløses der som udgangspunkt ingen gaveafgift, idet der ikke foreligger et gaveelement. Overdragelsen kan dog fortsat tilrettelægges med skattemæssig succession, hvis betingelserne er opfyldt og succession vælges, hvilket indebærer, at erhververen indtræder i overdragers skattemæssige position. Modellen stiller typisk større krav til finansiering, idet erhververen skal kunne fremskaffe købesummen og den er derfor ofte mindre praktisk anvendelig i familieejede selskaber, hvor ekstern finansiering kan være begrænset.⁹⁵

De tre modeller udtrykker forskellige balancer mellem likviditet, skat og risiko. I en samlet vurdering fremstår en kombination som den mest økonomiske egnede for Cytex A/S, idet den reducerer gaveafgiften væsentligt, samtidig med at overdrager modtager likviditet, og virksomheden kan videreføres uden en finansiell belastning.

Uanset valg af overdragelsesmodel skal finansieringen struktureres således, at den understøtter virksomhedens fortsatte drift uden at skabe likviditetsmæssig belastning, der går på kompromis med virksomhedens udvikling. De almindelige modeller omfatter finansiering via anfordringslån eller A/B. Valget af finansieringsmetode skal ses i lyset af den skematiske værdi, gaveafgift og succession, da disse elementer bestemmer omfanget af finansieringsbehovet.

Sælgerkredit

Ved delvist vederlag finansieres vederlagsdelen ofte som sælgerkredit i form af et rente- og afdragsfrit anfordringsgælds brev mellem overdrager og erhverver. Et anfordringslån er et lån, der kan opsiges helt eller delvist af kreditor eller debitor med en kort frist på højst 14 dage, og hvor debitor – hvis der ikke er aftalt betalings tid – er forpligtet til at betale, når kreditor forlanger det.⁹⁶

⁹⁴ Skatteministeriets høringsnotat til L 123, afsnit om kombinerede overdragelsesmodeller og likviditetshensyn, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/horinger.htm>

⁹⁵ FT 2024/25, tillæg A, L 123, afsnit om værdiansættelsens anvendelsesområde ved salg og gave, sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/1123/index.htm>

⁹⁶ Skattestyrelsen, Den juridiske vejledning 2023-2, afsnit C.A.6.1.7 "Rentefri eller lavt forrentede lån (Anfordringslån)", sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1947482>.

I aftaler af gensidigt bebyrdende karakter, herunder ved overdragelse af aktier, følger det af administrativ praksis, at et egentligt anfordringsgælds-brev kan kursfastsættes til pari (kurs 100) som led i købesummens berigtigelse, selv om rente- og afdragsvilkår ikke afspejler markedsvilkår. Hvis gælds-brevet derimod indeholder vilkår, der indebærer, at gælden ikke kan kræves indfriet i alle situationer (fx non-recourse eller regulerings-/bortfaldsklausuler), skal fordringen kursfastsættes til markedsværdi, og en eventuel difference mellem kurs pari og markedsværdi kan blive kvalificeret som en gave (og dermed indgå i gaveafgiftsgrundlaget).⁹⁷

For Cytex A/S indebærer dette, at hvis vederlagsdelen i 70/30-modellen berigtiges ved anfordringsgælds-brev, bør gælds-brevet udformes som et reelt anfordringsgælds-brev (uden begrænsninger i kreditorens adgang til at kræve fuld indfrielse), hvis man vil undgå, at der opstår et yderligere gaveelement som følge af kursfastsættelse under pari.⁹⁸

Alternativt A/B-aktier

A/B-aktiestrukturer har historisk været anvendt i generationsskifter ved, at A-aktierne tildeles en forlods udbytte (med årlig opskrivning), mens B-aktierne alene har ret til residualafkastet. Modellen kræver, at hver aktieklasser værdiansættes ud fra de konkrete rettigheder og begrænsninger, herunder navnlig fastsættelsen og opskrivningen af den forlods udbytte.⁹⁹

Skattestyrelsens praksis er imidlertid skærpet ved styresignal om værdiansættelse i A/B-modeller, idet der ved visse strukturer skal indregnes en særlig "gevinstmulighed" knyttet til B-aktierne, når den forlods udbytte udgør hele eller overvejende del af egenkapitalens handelsværdi. I disse situationer får B-aktionæren en option-lignende upside (ret til merafkastet over den aftalte forrentning af forlodsudbytte), hvilket skal afspejles i værdiansættelsen, og som efter styresignalet bl.a. kan

⁹⁷ Skatterådet, "Anfordringslån – non-recourse", SKM2023.599.SR, offentliggjort 13. december 2023 (afgørelse 21. november 2023), sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2395597>.

⁹⁸ Skattestyrelsen, "Skat af aktier", sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://skat.dk/borger/aktier-og-andre-vaerdipapirer/skat-af-aktier>.

⁹⁹ ¹⁵ Skattestyrelsen, "C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller", Den juridiske vejledning (info.skat.dk), sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2298747>.

opgøres ved hjælp af optionsteori (fx Black-Scholes eller binomialmodellen). Den nye praksis har virkning fra den 28. februar 2021.¹⁰⁰

Konsekvensen er, at B-aktierne i mange tilfælde ikke længere kan ansættes til et lavt niveau alene med henvisning til forlodsudbytteretten, og at der ved forkert værdiansættelse kan opstå væsentlige skatte- og afgiftsmæssige efterreguleringer, herunder gaveelementer ved overdragelsen. På den baggrund og fordi modellen samtidig indebærer en øget dokumentations og værdiansættelseskompleks, anvendes A/B-strukturen ikke som hovedmodel i denne afhandling.¹⁰¹

Samlet set bør finansieringen for Cytex A/S baseres på kombinationsmodellen med sælgerkredit som hovedinstrument og udbyttebaseret afvikling via holding som den primære betalingskilde, fordi det giver den bedste balance mellem (i) lavt initialt likviditetspres, (ii) skattemæssig og dokumentationsmæssig robusthed og (iii) beskyttelse af driftsselskabets kapitalstruktur. Valget mellem anfordringsgældsbrev og amortiseret gældsbrev bør træffes ud fra parternes behov for hhv. fleksibilitet eller forudsigelighed, men i begge tilfælde bør der evt. udarbejdes et simpelt cash flow-scenarie, der dokumenterer, at afviklingen kan ske uden at kompromittere Cytex A/S' drift og udvikling.

¹⁰⁰ ¹⁶ Skatteministeriet/Skattestyrelsen, "Styresignal om praksisændring for A/B-modeller vedr. medtagelse af gevinstmulighed i værdiansættelsen", SKR nr. 9992 af 27. august 2020 (virkning fra 28. februar 2021), sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://www.retsinformation.dk/api/pdf/218907>.

¹⁰¹ ¹⁷ Kromann Reumert, "Generationsskifte – nyt styresignal om værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller", nyhed (22. september 2020), sidst tilgået 5. januar 2026, tilgængelig på: <https://kromannreumert.com/nyheder/generationsskifte-nyt-styresignal-om-vaerdiansaettelse-aktieklasser-ab-modeller>; DLA Piper Denmark, "A-/B-aktiemodeller: Skærpet beskatning af generationsskifter", nyhed (10. september 2020), sidst tilgået 10. november 2025, tilgængelig på: <https://denmark.dlapiper.com/da/nyhed/b-aktiemodeller-skaerpet-beskatning-af-generationsskifter>.

9 Følsomhedsanalyse

Ved gavebaseret generationsskifte i Cytex A/S er det aktierne (kapitalandelene) i et kapitalselskab, der overdrages mellem fysiske personer (overdrager og erhverver). Hvis overdragelsen gennemføres med skattemæssig succession i aktier efter ABL § 34, kan der efter KSL § 33 D opgøres en passivpost, som reducerer gaveafgiftsgrundlaget. Passivposten skal afspejle den latente personskat, som erhververen overtager ved succession, idet erhververen indtræder i overdragets skattemæssige positioner.

I en fuld praktisk opgørelse skal man (i) fastlægge den korrekte indkomstkarakter (aktieindkomst mv.), (ii) sikre korrekt håndtering af eventuel progressionsopdeling og (iii) fratrække relevant bundfradrag i gaveafgiften, hvis det er aktuelt. Tabellen nedenfor viser derfor den mekaniske effekt af anskaffelsessummen på passivposten og gaveafgiften, som en metodisk illustration.

I det følgende anvendes:

- R = regnskabsmæssig værdi/overdragelsesværdi af aktierne (værdiansættelsesgrundlaget i casen)
- S = skattemæssig anskaffelsessum for aktierne (overdragers skattemæssige indgangsværdi)

Scenarie (S som % af R)	S (kr.)	Latent avance (R – S) (kr.)	Passivpost $22\% \times (R - S)$ (kr.)	Gaveafgiftsgrundlag (R – passivpost) (kr.)	Gaveafgift 10% (kr.)	Gaveafgift 15% (kr.)
0%	0	21.207.797	4.665.715	16.542.082	1.654.208	2.481.312
25%	5.301.949	15.905.848	3.499.287	17.708.510	1.770.851	2.656.276
50%	10.603.898	10.603.899	2.332.858	18.874.939	1.887.494	2.831.241
75%	15.905.848	5.301.949	1.166.429	20.041.368	2.004.137	3.006.205

(Egen tilvirkning)

Tabellen illustrerer, hvordan den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne (S) påvirker passivposten og dermed gaveafgiften, når den regnskabsmæssige/overdragelsesmæssige værdi (R) holdes konstant. I scenariet hvor S antages at være 0, svarer den latente avance til hele R, hvilket giver den største beregnede passivpost, fordi passivposten i metoden er proportional med $(R - S)$. Når S øges til 25%, 50% og 75% af R, reduceres den latente avance tilsvarende, og passivposten bliver gradvist mindre. Da

gaveafgiftsgrundlaget i illustrationen opgøres som R fratrullet passivposten, betyder en lavere passivpost, at gaveafgiftsgrundlaget stiger, hvilket alt andet lige medfører en højere gaveafgift.

Tabellen synliggør dermed den centrale mekanik i KSL § 33 D. Passivposten fungerer som et afgiftsmæssigt nedslag, der afspejler den latente skat, som erhververen overtager ved succession, og nedslaget bliver derfor mindre, når den skattemæssige anskaffelsessum er højere. Af samme årsag fremstår gaveafgiften lavest i scenariet med lav S og højest i scenariet med høj S , under de forenkede forudsætninger, der ligger til grund for metodeillustrationen.

10 Konklusion

Denne afhandling har analyseret, hvordan et generationsskifte i levende live kan gennemføres efter de nye regler i lovforslag L 123 (2024/25), og hvordan samspillet mellem skematisk værdiansættelse, afgiftsberegning, skattemæssig succession, valg af overdragelsesmodel og finansiering tilsammen fastlægger de juridiske og økonomiske rammer for et moderne generationsskifte i familieejede virksomheder. Analysen viser samlet set, at reformen har medført en markant ændring af området og skabt et mere transparent, forudsigeligt og håndterligt regelsæt, men fortsat har kompleksiteten i den forudgående planlægning og strukturering af overdragelsen.

Den skematiske værdiansættelsesmetode udgør reformens centrale element og har kunne bidrage til at reducere det tidligere betydelige skønselement, der ofte gav anledning til usikkerhed og efterfølgende korrektioner fra skattemyndighedernes side. Ved at basere værdiansættelsen på objektivt fastlagte økonomiske parametre, herunder normaliseret indtjening, reguleret egenkapital og standardiserede kapitaliseringsfaktorer, styrkes retssikkerheden for både overdrager og erhverver, hvilket bidrager til øget forudsigelighed i generationsskifteprocessen og må antages at have en positiv effekt, idet flere familieejede virksomheder vil kunne gennemføre generationsskifte med formindsket risiko for efterfølgende værdiansættelses konflikter, hvilket understøtter ønsket om at kunne lette generationsskifte i driftsaktive erhvervsvirksomheder.

Reformens øvrige hovedelementer, som den nedsatte gaveafgift på 10 %, passivposten og successionen forstærker også denne effekt. Den nedsatte afgift reducerer den umiddelbare likviditetsbelastning, mens successionen udskyder beskatningen af den latente avance og dermed styrker virksomhedens kapitalgrundlag i overdragelsesfasen, hvor passivposten fungerer som et centralt korrektiv, der kompenserer erhververen for overtagelsen af den latente skatteforpligtelse. Analysen viser derudover, at disse elementer er tæt gensidig afhængige, idet værdiansættelsesgrundlaget direkte påvirker både den latente avance, passivpostens størrelse og det endelige afgiftsgrundlag.

Case analysen af Cytex A/S illustrerer, hvordan reglerne fungerer i et konkret generationsskifte. Den skematiske værdiansættelse på ca. 20 mio. kr., kombineret med en passivpost og en nedsat gaveafgift, resulterer i et afgiftsniveau, der er væsentligt lavere end efter tidligere praksis.

Samlet set viser afhandlingen, at reformen i L 123 (2024/25) har skabt markant forbedrede rammer for generationsskifte i levende live, men også at et succesfuldt generationsskifte forudsætter en

gennemgribende, tværfaglig og grundig planlægning. Det optimale generationsskifte vil ikke kun blive opnået ved korrekt anvendelse af den skematiske værdiansættelsesmetode, men ved sammenspil mellem værdiansættelse, succession, afgiftsregler, overdragelsesmodel og finansiering. Når disse elementer bringes sammen, vil reformen være et solidt, praktisk og retssikkert fundament for at sikre videreførelsen af familieejede virksomheder som Cytex A/S til den næste generation.

11 Perspektivering

Reformen af generationsskifteretten gennem L 123 (2024/25) har været med til at skabe en væsentlig forbedring af retssikkerhed og forudsigelighed ved ejerskifte hos de danske familieejede virksomheder. Analysen af Cytex A/S er med til at fremhæve, hvordan den skematiske værdiansættelsesmetode, den nedsatte bo- og gaveafgift og successionen samlet set er med til at lette overdragelsen og reducere de likviditetsmæssige barrierer. Derudover er reformen med til at fremhæve en tydelig udvikling mod en mere standardiserede og objektive beregningsmodeller, som der i udgangspunkt er med til at styrke den forvaltningsretlige transparens.

Derudover er det væsentligt at kunne fremhæve en række kritiske aspekter, samt iboende faldgruber, som reformen også er med til at medføre. Primært bygger den skematiske værdiansættelsesmetode på de historiske regnskabstal, hvilket kan være med til at føre til en systematisk undervurdering af virksomheder med et højt vækstpotentiale eller store immaterielle værdier. Derudover er fremtidige indtjeningspotentiale heller ikke afspejlet i modellen, hvilket kan være med til at skabe en ulighed mellem den afgiftsmæssige værdi og markedsværdi¹⁰². Det kan især være med til at påvirke virksomheder indenfor IT-, konsulent-, teknologi- og servicebrancher, hvor deres værdiskabelse kan ligge i deres knowhow, kunderelationer og udvikling, som sjældent fremgår i virksomhedens balance.

Desuden vil modellen også rumme en risiko for både ubevidst og bevidst en strategisk tilpasning, eftersom værdien vil blive påvirket af en historisk gennemsnitlig indtjening, kan virksomhedens ejere potentielt have et incitament til at minimere deres overskud i den relevante periode, hvorfor analysen også er med til at fremhæve at de nye regler kan være med til at skabe et adfærdsincitament.

Et andet centralt kritikpunkt er, klassifikationen af en aktiv erhvervsvirksomhed. Selvom reformen udvider successionsadgangen for aktiv udlejning, vil sondringen fortsat kræve et konkret skøn. Grænsen mellem en aktiv og en passiv virksomhed er fortsat for vanskelig i praksis, hovedsagelig for ejendomsvirksomheder og selskaber som har blandede aktiviteter¹⁰³. En fejlklassifikation vil kunne være med til at medføre, at en ellers skattefri omstrukturering bliver afgiftspligtig, eller at bo- og gaveafgiften

¹⁰² Bech-Bruun Advokatpartnerselskab, Nyhedsbrev: Generationsskifte og omstrukturering, april 2025. sidst tilgået 15. november 2025, tilgængelig på: <https://www.bechbruun.com/nyheder/faglige-nyheder/nyhedsbrev-generationsskifte-omstrukturering-april-2025>

¹⁰³ Skattestyrelsen og Skatteministeriet, Dokumentationsnotat: Skematisk værdiansættelse og succession, september 2024. sidst tilgået 15. november 2025, tilgængelig på: https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-retskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftsats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

stiger fra 10 % til 15 %. hvilket er med til at udgøre en væsentlig risiko i retssikkerheden for små og mellemstore virksomheder.

Hertil indtræffer de markant skærpede dokumentationskrav, hvor den tidligere retstilstand var med til at give plads til dialog med Skattestyrelsen om værdiansættelsen, placerer den skematiske model nu et større ansvar hos rådgiverne. Mangelfuld dokumentation kan være med til at føre til en tilsidesættelse af hele beregningen¹⁰⁴. Dermed flytter reformen usikkerheden fra det offentlige skøn til den enkelte rådgivers metodevalg og dokumentationspraksis, hvilket er med til at øge både revisionsrisiko og rådgiveransvar.

Reformen er derudover også med til at rumme en forvridning i konkurrence, hvor familieejede virksomheder vil opnå mere fordelagtige vilkår end eksternt ejede virksomheder, hvilket er med til at skabe uligheder, særligt i brancher hvor udenlandsk kapital er udbredt. Hvori det vurderes, at man bør overvåge udviklingen for at sikre proportionalitet og overensstemmelse med EU's statsstøttere¹⁰⁵.

Endelig indebærer treårskravet i boafgiftsloven § 23 b, en risiko for økonomisk belastning. Hvis virksomheden indenfor tre år bliver påvirket af uforudsete begivenheder såsom markedsændringer, rekonstruktioner eller fusioner, kan afgiftssatsen genberegnes fra 10 % til 15 %, hvilket kan ramme modtageren i en periode, hvor virksomheden endnu ikke har fuldført konsolideringen af ejerskiftet.

Der er således væsentlige områder, der bør undersøges videre. Det berører hovedsagelig effekten af den skematiske værdiansættelse i praksis, rådgiveransvarets udvikling, og hvordan de digitale beregningsmodeller kan være med til at styrke retssikkerheden uden en reducere af fleksibiliteten. En komparativ analyse af EU-landes ordninger kan ligeledes også bidrage til en mere nuanceret vurdering af, hvor modellen kan blive forbedret.

Et yderligere perspektiv knytter sig til de strukturelle valg af overdragelsesmodeller og finansieringsformer, som reformen indirekte påvirker. Selvom L 123 ikke regulerer finansieringen direkte, viser analysen af Cytex A/S, at finansieringsstrukturen, f.eks. anvendelsen af anfordringslån, gældsbreve eller udbyttebaseret afvikling, har betydelig betydning for, om generationsskiftet reelt kan gennemføres likviditetsneutralt. Dette betyder, at selv mindre ændringer i afgiftsgrundlaget eller kapitaliseringsmodellen kan have direkte påvirkning på valget af overdragelsesmodel og

¹⁰⁴ EY Tax, Ny skematisk værdiansættelsesmodel til generationsskifte, 2024. sidst tilgået 15. november 2025, tilgængelig på: https://www.ey.com/da_dk/insights/tax/ny-skematisk-vaerdiansaettelsesmodel-til-generationsskifte

¹⁰⁵ FSR – Danske Revisorer, Bedre generationsskiftevilkaar for familieejede virksomheder, 2025. sidst tilgået 15. november 2025, tilgængelig på: <https://www.fsr.dk/bedre-generationsskiftevilkaar-for-familieejede-virksomheder>

finansieringsstrategi. Fremtidig regulering og praksis vil derfor få væsentlig betydning for, hvordan familieejede virksomheder fremover vil balancere hensynet til skat, likviditet og drift ved planlægningen af generationsskifte i levende live.

Derudover ved anvendelse af latente avance som værdinedslag som alternativ til den objektivt beregnede passivpost, vil værdinedslaget i mange situationer medføre en større kompensation end den objektivt beregnede passivpost. Herudover har værdinedslaget den fordel, at skattemyndighederne har begrænsede muligheder for at korrigere dette, idet korrektionen skal ske inden for 6 måneders fristen i boafgiftslovens § 27, stk. 2¹⁰⁶.

Analysen peger på et behov for mere forskning i, hvordan finansieringsmæssige tilpasninger, fx justeringer i passivpostreglerne, kapitaliseringsfaktoren eller nedsættelse af krav til dokumentation for interne lån, kan være med til at sikre, at reformen ikke alene skaber retssikkerhed, men også understøtter den faktiske økonomiske gennemførlighed af generationsskifter i den enkelte branche og virksomhedsstruktur.

¹⁰⁶ EY Danmark, Generationsskifte med værdinedslag eller passivpost, EY.com. Sidst tilgået 15. november 2025, https://www.ey.com/da_dk/insights/tax/generationsskifte-med-vaerdinedslag-eller-passivpost

12 Kildeliste

1. LOVGIVNING

Boafgiftsloven §§ 12 a, 23, 23 a, 27 a.

Kildeskatteloven §§ 33 C–D.

Aktieavancebeskatningsloven § 34.

2. FORARBEJDER, FT-DOKUMENTER & HØRINGSNOTATER

Folketinget (2024/25). Betænkning over Forslag til Lov om ændring af boafgiftsloven (L 123), Tillæg B.

https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/l123/20241_l123_betaenkning.htm

Folketinget (2024/25). Lovforslag L 123 – alm. bemærkninger, §§ 1–3, anvendelsesområde m.v.

https://www.folketingstidende.dk/samling/20241/lovforslag/L123/20241_L123_som_fremsat.pdf

Folketinget. FT 2024/25, Tillæg A – afsnit om glidende og forretningsmæssigt funderede generationsskifter. <https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/l123/index.htm>

Skatteministeriet (2024). Høringsnotat til L 123 – afsnit om likviditet, kombinerede modeller og finansiering. <https://www.ft.dk/samling/20241/lovforslag/l123/horinger.htm>

Skatteministeriet (2024). L 123 – Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love. <https://skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/l-123-forslag-til-lov-om-aendring-af-boafgiftsloven-aktieavancebeskatningsloven-og-forskellige-andre-love>

3. SKM-AFGØRELSER OG DOMME

SKM2015.57.SR – Familieintern gældseftergivelse som gave.

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2170335&chk=220354>

SKM2016.279.HR – Værdiansættelsesprincipper (Højesteret).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2232057>

SKM2024.345.SKTST – Ejertid og værnsregel om genberegning af afgift.

<https://info.skat.dk/?oid=2444710>

SKM2024.364.VLR – Passiv kapitalanbringelse og aktiv virksomhed.

<https://info.skat.dk/?oid=2444711>

SKM2025.66.SR – Pengetankregel og omstrukturering før succession.

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2438889>

SKM2025.628.SR – Skematisk værdiansættelse, dokumentationskrav, internt lån m.v.

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459785>

SKM2025.638.SR – Udlejningsvirksomhed ikke tilstrækkelig aktiv til succession.

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2459849>

SKM2023.599.SR – Anfordringslån (non-recourse).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2395597>

4. DOKUMENTATIONSNOTATER & JURIDISK VEJLEDNING

Skatteministeriet (2024). Dokumentationsnotat – Retskrav på skematisk værdiansættelse og nedsættelse af bo- og gaveafgiftssats.

https://skm.dk/media/1vhpkt11/dokumentationsnotat-etskrav-paa-skematisk-vaerdiansaettelse-og-nedsaettelse-af-bo-og-gaveafgiftssats_12_09_2024-f23381096933789535.pdf

Skattestyrelsen (2024). Den juridiske vejledning 2024 – afsnit C.J.3.3.1 (regnskabsgrundlag).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458753>

Skattestyrelsen (2024). Den juridiske vejledning – C.J.3.3.2.2 (kapitaliseret merindtjening).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2458756>

Skattestyrelsen (2024). Den juridiske vejledning – C.C.6.7.2.2 (succession).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=204467&chk=220354>

Skattestyrelsen (2024). Den juridiske vejledning – C.C.6.7.2.3 (passivpost og værdinedslag).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1948129>

Skatterådet 2025. Den juridiske vejledning – C.A.6.2.1 (Gaveafgift)

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2324451>

Skattestyrelsen (2024). Den juridiske vejledning – C.A.6.1.7 (Rentefri eller lavt forrentede lån / anfordringslån).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1947482>

Skattestyrelsen (2009). Fradrag for renteudgifter – familieforhold – usædvanlige vilkår (skærpet beviskrav).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=1805013>

Skattestyrelsen (2024). Den juridiske vejledning – C.B.2.1.4.8.1 (Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller).

<https://info.skat.dk/data.aspx?oid=2298747>

Skatteministeriet (2020). Styresignal om praksisændring for A/B-modeller (medtagelse af “gevinstmulighed” i værdiansættelsen), SKR nr. 9992 af 27. august 2020 (virkning fra 28. februar 2021).

<https://www.retsinformation.dk/api/pdf/218907>

5. FAGLITTERATUR

Madsen, Lars Henrik Gam (2025). Retsdogmatisk forskning, afsnit 1, 2, 2.2, 3.1, 3.1.1, 3.2.

Olesen, Birgitte Sølvkær. Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag, s. 222–224.

6. ARTIKLER, BRANCHEKILDER & NYHEDER

EY Danmark, Generationsskifte med værdinedslag eller passivpost, EY.com.

https://www.ey.com/da_dk/insights/tax/generationsskifte-med-vaerdinedslag-eller-passivpost

Bech-Bruun Advokatpartnerselskab (2025). Nyhedsbrev: Generationsskifte og omstrukturering.

<https://www.bechbruun.com/nyheder/faglige-nyheder/nyhedsbrev-generationsskifte-omstrukturering-april-2025>

BDO Danmark (2024). Generationsskifte, BDO Family Business.

<https://www.bdo.dk/da-dk/services-1/skat/family-business/generationsskifte>

Dansk Erhverv (2025). Nu bliver generationsskifte lettere – det betyder alt for vores familieejede virksomheder.

<https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2025/april/nu-bliver-generationsskifte-lettere-det-betyder-alt-for-vores-familie/>

Dansk Industri (2025). Kom godt i gang med ejerskiftet – før det er for sent.

<https://www.danskindustri.dk/brancher/di-produktion/nyheder/Udsendelser/2025/august/kom-godt-i-gang-med-ejerskiftet--for-det-er-for-sent/>

EY Tax (2024/2025). Ny skematisk værdiansættelsesmodel til generationsskifte.

https://www.ey.com/da_dk/insights/tax/ny-skematisk-vaerdiansaettelsesmodel-til-generationsskifte

FSR – Danske Revisorer (2025). Bedre generationsskiftevilkår for familieejede virksomheder.

<https://www.fsr.dk/bedre-generationsskiftevilkaaer-for-familieejede-virksomheder>

Erhvervsministeriet (2024). Regeringen sætter retningen for fremtidens erhvervsliv.

<https://www.em.dk/aktuelt/nyheder/2024/jun/regeringen-saetter-retningen-for-fremtidens-erhvervsliv>

Kromann Reumert (2020). Generationsskifte – nyt styresignal om værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller.

<https://kromannreumert.com/nyheder/generationsskifte-nyt-styresignal-om-vaerdiansaettelse-aktieklasser-ab-modeller>

DLA Piper Denmark (2020). A-/B-aktiemodeller: Skærpet beskatning af generationsskifter.

<https://denmark.dlapiper.com/da/nyhed/b-aktiemodeller-skaerpet-beskatning-af-generationsskifter>

7. VIRKSOMHEDSKILDER

Erhvervsstyrelsen (CVR, 2025). Cytex A/S – virksomhedsoplysninger.

<https://datacvr.virk.dk/enhed/virksomhed/35870199?fritekst=Cytex%2520A%252FS&sideIndex=0&size=10>

Cytex A/S (2025). Om os. <https://www.cytex.dk/information/om-os/>

8. ÅRSRAPPORTER (CYTEX)

Cytex A/S årsrapport 2014/15.

Cytex A/S årsrapport 2019/20.

Cytex A/S årsrapport 2020/21.

Cytex A/S årsrapport 2021/22

Cytex A/S årsrapport 2022/23.

Cytex A/S årsrapport 2023/24.